

אוצר "תהלות ישראל"

מתוך דברי הגדה"צ דתהלות ישראל שליט"א

נעתק ע"י א' מהשומעים
ולא הונחה על ידינו

הדברים נוגעים גם לכל השנה

מאמר "על התשועות"

מהו עיקר הישועות שמופיעים בחנוכה

דרשה שנאמרה בסעודת זאת הנוכה תשע"ח בבית מדרשנו פעיה"ק ירושלים תובכ"א

א: ענין המהדרין שיש בחנוכה	ה: איזה ריח נוסף קבלנו ע"י מלחמת החשמונאים	בג: הקידוש ד' שהיה בחנוכה בשנה זו תשע"ח,
ב: מה עיקר המלחמה נגד האיבים	ט: בחשיבות יום השמיני שנקרא זאת הנוכה, וענין הגמור דין שיש בחנוכה	כד: מה היא הדרך הנכונה פשרות או מלחמות
ג: למה היו צריכים דוקא לנס של שמן טהור	י: איך "לקבל ולהמשיך" את השפע של הנוכה לכל השנה	כה: מה הסיבה שיש גזירת גיוס בנות
ד: מה המטרה של הנסיון ואיך לעמוד בו, יסוד גדול בעבודת ד'	יא: איך "לשמור" את השפע שקבל בחנוכה שלא יאבד מומנו	כו: מה המטרה של המצב שיש עכשיו בדורנו
ה: עוד ביאור למה בחנוכה יש ענין של מהדרין	יב: איזה דבר היותר חשוב כדי להתגבר על היצה"ר, ובענין הענינים וכל הקלקולים שיש בדורנו	כז: איך צריך ללמוד תורה
ו: מה היא המדה של קליפת היונים, ואיזה מדה כלל ישראל צריכים לתורה ולמצוות שאת זה החזירו החשמונאים, ואיך להשיג אהבת ד'	יג: מה היא קליפת היונים, ואיך רצו להשכיח את התורה דבר שנוגע מאד היום, ולמה רצו לבטל	כח: ביאור במאמר חז"ל אין לנו להשען אלא על אבינו שבשמים, וההבדל בין אברהם אבינו לנח
ז: למה קבעו הנוכה רק לשנה הבאה ולא באותו השנה, ובאיזה כלי מקבלים השפע שמשפע מן השמים		כט: מה צריך לעשות כדי לדעת את האמת
		ל: איך צריך להתפלל כדי לזכות לתורה
		לא: איך להשמור מהקליפה שיש היום שלא ישפיע עלינו

א

בחנוכה אנחנו רואים ענין שתקנו חז"ל שיהיו מהדרין ומהדרין מן המהדרין, למה דוקא בחנוכה יש הענין של מהדרין מן המהדרין יש בזה כמה טעמים, יש אומרים לפי מה שכתב הפני יהושע שהקשה למה היה צריך לנס שיהיה שמן טהור כדי שידליקו נרות המנורה בשמן טהור הלא קיימא לן שטומאה הותרה בציבור, ולמ"ד הותרה אפילו לכתחלה מותר לא צריך לחפש יותר א"כ זה היתר גמור ולמה צריך לנס, מה היה הפגם והחסרון אם היה נעשה הדלקת הנרות בשמן טמא הרי היה גם אפשר לקיים את המצוה בשמן טמא א"כ למה היה צריך לנס.

מתרין הפני יהושע שהקב"ה רצה להראות לבנ"י חיבה יתירה שחזרו לחיבה ראשונה שהיה להם לפני החטא, ע"כ דברי הפני"י, ועפ"ז מובן הענין שתקנו כאן חז"ל (בשעה שקבעו חכמי הדור בזמנו את המצוה) סדר מיוחד לאלה שרוצים להדר בהמצוה שתקנו שמכיון שהנס היה רק להראות חיבה על כן יש ענין בחנוכה מהדרין מן המהדרין שזה גם ענין של להראות חיבה כמובא ברש"י (שבת כ"א.) מה זה מהדרין זה אנשים "שמהדרין אחר המצות", ז"א אנשים שמחפשים לקיים מצות אפילו שהם לא חייבים הם מחפשים לעשות מצוה, כמ"ש בחובת הלבבות (...). מי שיש לו באמת אהבת ד' ואהבת המצות הרי הוא מחכה מתי יגיע לידו מצוה שיכול לקיימה, עבד שכונתו רק כדי לצאת ידי חובתו כלפי המלך אזי מה שהוא חייב הוא עושה ואינו מחפש יותר עבודה, אבל מי שהוא אוהב את המלך הרי הוא מחכה מתי הוא יוכל לעשות לו עוד משהו ומחפש מה יוכל לעשות עוד למלך, כמ"כ כך זה באהבת ד' אם מחכה כבר מתי יהיה לו אפשרות לקיים מצוה הרי זה מוכיח שיש לו אהבת ד', ואפילו שאין לו מצוה לפניו הרי הוא מחפש מצות כי רוצה לעבוד את ד' לעשות נחת רוח לד' תמיד יותר ויותר ולכן מחפש במה לעשות נחת רוח לד' זה נקרא מהדרין.

והנה ילה"ב שמה שעשה ד' ית' כאן נס עם השמן מיוחד (לא עבור ההכרח לצורך הצלת בנ"י כמו שאר כל הנסים שעושים להם זכר ביצ"מ וכדו') אלא רק כדי להראות חיבה ואהבת ד' לנו, זה היה אחרי שהראנו שאנחנו אוהבים את ד' כי מכיון שהחשמונאים עשו דבר כזה שלא היו מחוייבים לעשות לצאת למלחמה ולסכן את נפשם כדי להציל מן היונים, זה היה נחשב להידור וזה מראה שמה שעשו הרי זה מכח אהבתם את ד' שכאב להם החילול ד' שנתחלל בית המקדש וכו' לכן יצאו למלחמה זה היה בחינת מהדרין.

וגם בזכות נשים צדקניות שמסרו נפשן על מצות מילה ומלו את בניהם וידעו שהיונים יהרגו אותם, והפילו עצמם מן החומה ביחד עם התינוק ונהרגו שניהם הם עשו זה במסירות נפש וכו' זה היה רק הידור

לא היו מחוייבים לעשות את זה, כי אפילו בזמן של גזירת שמד שההלכה היא שצריך למסור את נפשם על כל דבר אפילו על מנהג, הרי זה רק בקום ועשה לא בשב ואל תעשה ובפרט נשים שלא מחוייבים במצות מילה, אזי בודאי שזה היה רק הידור מבחינתם שעשו במסירות נפש מפני אהבת ד', זה היה כל כך חשוב שזה מה שגרם לנצח את היונים ולגרש אותם, על כן מכיון שכל הענין היה של אהבה וחיבה כל הישועה באה מכח מהדרין לכן מתאים דווקא כאן ענין של מהדרין כדי לעשות זכר לזה, לכן מי שרוצה להדר חכמים תקנו סדר שלם איך מהדרים, כך יש מתרצים.

ב

ואפשר להוסיף ולומר באופן אחר קצת דומה לזה, שיכול להיות שכל ענין של חנוכה זה היה לנצח את היונים (ז"א את הקליפה של היונים) וזה היה הסיבה שהקפידו ורצו שיהיה שמן טהור שמן השמים נעשה נס בשביל זה לבנ"י וסיבבו כך שיהיה שמן טהור בזה היה הסיוע של הנצחון נגד היונים, דהנה אע"פ שכאשר החשמונאים נלחמו הקב"ה עשה נס ונתן רבים ביד מעטים ונצחו את היונים בכל זאת זה עדיין לא נחשב לנצחון גמור, מפני שנצחון אצל בנ"י זה לא רק נצחון הגשמי הנראה לעינים אלא צריכים לנצח ברוחניות את הקליפה של השונא, כשבנ"י היו נלחמים נגד שונא אם זה היו כנענים וכדומה עיקר מלחמתם של ישראל זה היה כדי לשבור את הקליפה של השונאים ושל הכנענים שזה היה קליפה גדולה והיו צריכים לבער את הקליפה כמבואר בספ"ק, כל הכוונה של בנ"י שנלחמו נגד הכנענים שהקב"ה נתן לנו מצוה לא תחיה כל נשמה שצריך להרוג את כולם, זה היה מצוה לא רק לכבוש אותם אלא עליהם היה שורה קליפה נוראה וביעור החוטאים האלו היה מתבער הקליפה.

וכמו"כ מש"כ בפסוק (דברים י"ז ז) ובערת הרע מקרבך כאשר הרגו מי שהיה חייב מיתה, אומרים המפרשים שהכוונה היא שע"י שהורגים את החייב מיתה בזה שוברים ומבטלים את הקליפה שלו שהביא אותו ליד חטא, והפירוש הפשוט מקרבך זה מביננו אבל לפ"ז יתפרש מקרבך משמע גם מתוכנו כמבואר במפרשים, כי כשיש חוטאים אצל כלל ישראל הרי זה סימן שיש איזה קליפה ששולטת אצל כלל ישראל שהיא מביאה את האנשים לחטא, בפרט חטא שחייבים עליהם מיתה שזה נגד הטבע כדאיאתא בגמרא (משנה סנהדרין י' ד) כל חייבי מיתת ב"ד אלו שנהרגו על פי פסק של ב"ד בזמן שהיה ב"ד לא נתחייבו אלא א"כ היו עדים והתראה ז"א מזידים ואזהרה שהעדים הזהירו אותם וידעו שיתחייבו מיתה ומקבלים עליהם את המיתה ואומרים אעפ"כ, ז"א הם עושים את החטא על דעת שיודעים שיש עדים שיעידו עליהם ויהרגו אותם הב"ד ומוסרים נפשם לעשות חטא והרי זה נגד הטבע איך אפשר להבין דבר כזה.

אלא מזה אנחנו רואים כל דבר שיש בקדושה לעומת זה יש בקליפה, כמו שיש מוסרים נפשם בשביל אהבת ד' לקיים מצות ד' ואפילו בזמן שאין גזירת שמד שאז המצוה שחייבים למסור את הנפש וליהרג זה רק על שלשה עבירות, בכל זאת כתוב בשר"ע (י"ד קנ"ז) יש בזה דעות אם מותר למסור נפשו לא על שלשה החמורות, ויש דעות בראשונים ג"כ שחסיד מותר לו למסור נפשו על כל מצוה ומצוה שרוצה רק חיוב הוא רק על שלשה עבירות, והש"ך מביא זה ועושה קצת פשרה שגם כל יחיד יכול למסור נפשו אם ע"י שמוסר נפשו עושה קידוש ד' בזה שנתקדש שם שמים וזה צורך הזמן כדי לחזק את המצוה וכדומה אזי מותר למסור נפשו לכל מי שרוצה ועל כל עבירה.

עכ"פ כאן כל המסירות נפש שלהם היה כדי לעשות קידוש ד' לבטל הקליפה של היונים, זה כמו בד' מיתות ב"ד אלו שנתחייבו מיתה היה עליהם קליפה ששלט עליהם שכמו שיש בקדושה מסירות נפש הם עשו מסירות נפש על החטא בשביל היצה"ר הס"א הס"מ, וצריכים לבער את הקליפה הזאת כי אם יש קליפה כזה אפילו אצל אחד מבנ"י, הרי זה סימן שעל כל ישראל שולט קליפה זאת וגם בכל העולם ויכול להיות בתוך כל אחד ואחד מישראל איזה משהו מהקליפה הזאת בלבו, ואפילו שלא יתבטא בצורה גרוע כזה אבל יש משהו קליפה חזקה נגד הטבע שהיצה"ר שולט חזק.

ז"א האדם לפעמים חוטא יותר מהטבע כמו שרואים אצל זה שהתחייב מיתת ב"ד, עכ"פ כשיש כח כזה בקליפה כ"ש וק"ו בן בנו של ק"ו שזה לעומת זה ועוד יותר כי מדה טובה מרובה, אזי בוודאי שיש בקדושה ענין כזה שיש אצל האדם כח גדול של הקדושה ששורה עליו ואז הוא מוכן לעשות מסירות נפש בשביל הקב"ה ולעשות דברים אפילו שלא חייב בשביל הידור מצוה, זה הענין שהיה כאן בחשמונאים.

ג

ולפ"ז מובן למה היה צריך לנס של שמן טהור דהנה כתוב בברייתא ואומרים את זה בעל הנסים וטמאו כל השמנים, וכתוב במדרש שאנטיוכוס אמר להם לטמא את השמנים דוקא למה, כי אמר להם אנטיוכוס אם הם רוצים לנצח את בני ח"ו לבטל אותם לגמרי אזי הם צריכים לבטל את המצות נרות, כי כל זמן שבנ"י מקיימים את המצוה של להעלות נר תמיד הם תמיד קיימים, ורק אם יבטלו אותם מהמצוה של הדלקת הנרות של בית המקדש אזי יוכלו להם, לכן הם התאמצו והשתדלו דוקא לטמא את כל השמנים כדי לבטל מהדלקה, הב"ח (א"ח תר"ע) מביא את זה, וכנראה שהם לא ידעו את ההלכה שטומאה הותרה בצבור.

וי"ש להבין למה לא הוציאו את כל השמן למה טימאו אותם, לפ"ז נראה שהם רצו שבנ"י ידליקו דוקא בטומאה אבל אם היו מוציאים את כל השמן לא ידעו כי אולי יש לבנ"י במקום אחר שמן, אבל הם רצו שישתמשו בשמנים של בית המקדש להכשיל אותם שידליקו בשמן טמא כך משמע, א"כ כשרואים שהשונא מכוון דוקא לדבר מיוחד אזי הנצחון הוא שמבטלים מה שרצה דוקא נגדו, לכן אפילו לפי ההלכה שאנחנו יודעים שטומאה הותרה בצבור ולא צריך שמן טהור, אבל כדי להוציא מלבן של צדוקים שהם רצו דוקא זה שידליקו בשמן טמא, אזי הנצחון הוא שאנחנו נצחנו את הקליפה שנדליק בשמן טהור, ובוזה שהקב"ה עשה את הנס הזה שיהיה לנו שמן טהור זה הוכיח שבאמת במלחמה הזאת נצחנו ובטלנו את הקליפה, ז"א החשמונאים לא רק נצחו בזה שהצילו את הבית המקדש אלא שבטלו את כח הקליפה של היונים ולכן היה צריך לנס, וזה היה שמחה גדולה כי זה היה סימן מובהק שהקב"ה הראה להם מן השמים שבאמת נצחו ושברו את הקליפה של היונים.

נמצא באמת שהחשמונאים פעלו במלחמתם לא רק שהצילו את הבית המקדש אלא הצילו את כל התורה של כלל ישראל, כי כל זמן שהיונים היו מתגברים על כלל ישראל אזי בני ישראל היו נתפסים ליונים כמבואר בספה"ק במדרשים בספורים שמביאים על זמן של החשמונאים שרוב בני נמשכו אחר היונים ונהיו מתיונים, והם ג"כ עזרו ליונים בכל המלחמות שהיו נגד בית המקדש, הם רצו שהיונים ישלטו גם על הבית מקדש ועל הכל, זה דבר שלמעלה מן הטבע שקשה מאד להבין איך יתכן שהיה אצל כלל ישראל מצב כזה, כי אפילו בזמן בית ראשון אע"פ שעבדו ע"ז אבל בכל זאת קיימו את כל המצות לא רצו לבטל את כל התורה כולה לא הרשיעו כל כך כמבואר בספה"ק על זה ויש הוכחות גם מביא ששמרו את כל המצות, גם אחאב היה שומר כשרות והיה שוחט בשר (סנהדרין ק"ג.) רק נכשלו בע"ז, אבל בבית שני היו מתיונים ומשמע שהמתיונים רצו לבטל את כל התורה כולה, אני לא יודע בדיוק באיזה צורה אבל בכל אופן היה ענין כזה שרצו לעקור את כל התורה כולה לא רק ע"ז, עכ"פ הישועה היתה דוקא שהצילו את כל התורה כולה בזה היתה הישועה.

ד

והנה כל פעם כשיש נסיון בפרט על דבר שתופס את כל הכלל אזי כשמנצחים ומצליחים להתגבר על הנסיון מקבלים אור חדש וזה גם בכלליות וגם אצל אדם פרטי כך, הקב"ה נתן לנו נסיונות כדי לרומם את האדם כתוב בספרי מוסר שנסיון זה מלשון נס פירוש הרמה שמרימים את האדם, ז"א כשהקב"ה שולח לאדם נסיון הרי זה סימן שהקב"ה רוצה להעלות אותו, וכתוב בספה"ק שכל מדה ומדה שיש לאדם נסיון בו הרי זה סימן שעכשיו זה עת רצון שמן השמים רוצים להעלות אותו דוקא במדה זו שיש לו הנסיון, כך כתב בספה"ק מאור עינים פ' לך לך ע"ש, ולכן צריך נסיון כדי שיתגבר על יצרו במדה הזאת וכך יתעלה כי בלי עבודה ויגיעה לא מתעלים ולא מרויחים כלום כדי להתעלות צריך לעבור נסיון, הנסיון מודיע לאדם באיזה ענין רוצים שיתעלה אם יש לו נסיון בקדושה סימן שרוצים מן השמים לרומם אותו להוסיף לו עליה בקדושה.

לכן צריך האדם לדעת שאם יש לו נסיון צריך לחשוב על הריח שעומד להרויח כשיעמוד בנסיון, כדי שהאדם יעמוד בנסיון לפעמים לא מספיק שהאדם יחשוב על העונש שיהיה לו אם זה לא מעורר אותו מספיק להתגבר על יצרו, לפעמים יותר קל לעורר את עצמו ולעשות את העבודה שלו בשמחה מצד שיתבנן בענין העשה טוב כל' כמה ירויח ע"י שיתגבר נגד יצרו ונסיונו, כשאדם עובד רק כדי להנצל מהגיהנום מהעונש אז אינו עושה זה בחשק כי מצטער על שנזדמן לו דבר זה למה היה צריך זה למה היצה"ר מפריע לו ולא נותן לו להמשיך בעבודת הקודש שלו ורוצה להפיל אותו, לכן הוא כועס על זה ואע"פ שמתגבר על יצרו אבל הוא עושה זה מתוך כעס מתוך מתח, אבל כשחושב שמן השמים רוצים עכשיו לעלות אותו אזי הגישה היא אחרת זה עם שמחה וכל דבר שעושים בשמחה זה מצליח יותר, אפילו מלחמה צריך להיות בשמחה ובהרמת ראש כך זה מצליח יותר, אבל אם זה במתח וצער הרי זה רק מקלקל בכל דבר ודבר זה כך, זה יסוד גדול בעבודת ד' לדעת דבר זה.

וילה"ב שאין הכוונה (במה שנתבאר כאן) לומר שיש לשלול את ההתבוננות על העונש הצפוי למי שנכשל בנסיונו ואינו מתגבר נגד יצרו, כי בודאי צריכים גם לחשוב על העונש כדי להחליש ולשבור קליפתו של היצה"ר שבא עתה להכשיל ח"ו כי זה אסור בהחלט וזה נגד דרך התוה"ק וכל הספרי מוסר מלאים מזה וגם בספר מסילת ישרים

חבתו של אברהם אבינו, יש כאן כמה פירושים מה זה להודיע חבתו, לפי פשוטו הפירוש הוא שכל העולם יראו למה מגיע לו שכר כי כל כך הוא מסור להקב"ה שעמד בנסיונות הללו. אבל לפ"ז אפשר לומר כך, איך אברהם אבינו התחזק והצליח להתגבר על הנסיונות שהיו קשים מאד והיה אדם יחיד בעולם שידע את ד' בכלל, (לא עכשיו הזמן להאריך בזה אבל היה צריך להאריך להסביר כמה היה קשה לאברהם אבינו), התיירוץ הוא כי ידע שכל זה להודיע חבתו שהקב"ה רוצה להעלות אותו יותר, הקב"ה רוצה לתת לו מתנה והאמין שזה כדי להודיע חבתו הקב"ה הראה לו בזה כמה הוא רוצה להעלות אותו, אם הנסיון הוא כל כך קשה הוא יודע שהעליה תהיה כל כך גדולה שהקב"ה רצה להעלות אותו מחמת חבתו, נמצא מה שהקב"ה נותן לו נסיון הרי זה לא בגלל שרוצה להפילו ח"ו אלא מפני שרוצה להעלות אותו כל כך הרבה זה הפירוש להודיע חבתו.

^א כבר הסברתי פעם היה להם איזה פלפול לומר שזה לא ע"ז כמו בעגל, אבל בכל אופן זה היה באמת ע"ז אלא שהם טעו היה להם איזה פלפול שהתירו את זה, ויכול להיות שהם עשו את זה ועבדו ע"ז בתור סגולה כדי שיהיה להם הצלחה כך אמרו לירמיה הנביא שהפריש אותם מלהקטיר לעבודת כוכבים למלאכת השמים, ואז אמרו (ירמיה מ"ד י"ח) מעת שחדלו להקטיר למלאכת השמים אז חדל ההצלחה מהם לכן רצו לחזור שוב כי ראו שנעדר ההצלחה מהם ותלו זה בזה, בשביל זה עבדו ע"ז כדי להמשיך את ההצלחה כי האמינו שאם יעבדו למכללות (זה ה"ע"ז של היום) זה ישפיע עליהם הצלחה וזה ע"ז זה באמת כפירה, והגויים ג"כ האמינו בד' אבל ג"כ האמינו בשיתוף שהקב"ה מסר את ההנהגה למלות להנהיג העולם, וזה אצלנו זה ע"ז כי התורה אסרה לבן ישראל להאמין בשיתוף כי אין עוד מלבדו עכ"פ זה היה בבית ראשון.

^ב זה הפירוש בפרקי אבות (ה' ג') מה שכתוב עשרה נסיונות התנסה אברהם אבינו להודיע

ומצאנו יסוד זה ג"כ ברמב"ן שהנה הרמב"ן מקשה איך שייך מצוה של אהבת ד' שהקב"ה מצוה על אהבת ד' הלא א"א לאכוף את הלב לאהוב, אם האדם לא אוהב אזי לא יכול לאכוף את לבו שיהיה חייב לאהוב זה א"א, ולמשל ילד קטן שאינו רוצה לאכול איזה מאכל כי זה לא טעים לו והאמא רוצה לתת לו כי זה בריא והתינוק אומר אני לא אוהב את זה, וכי שייך לומר דבר כזה שהאמא תאמר אתה חייב לאהוב את זה כן תאהב את זה, בודאי שלא שייך לומר כך כי אם הלב לא אוהב לא שייך בכח להכריח הלב לאהוב, ולכן הרמב"ן מקשה איך שייך לצוות על מצות אהבת ד' אם אינו מרגיש בלבו הרי זה צריך להרגיש בלבו.

זה מה שטועים היום הנושאים בעוונותינו הרבים שהם יורדים מפני שהם לא מרגישים טעם ואהבה לדבר של רוחניות ולכן עוזבים את התורה ח"ו, זה מראה שחסר להם יראת שמים כי אם היה להם יראה לא היו יורדים אבל כך זה בעוונותינו הרבים הקליפה של היום.

עכ"פ הרמב"ן מקשה איך באמת האדם יכול להרגיש אהבת ד' אם הוא לא מרגיש מה הוא יעשה, אומר הרמב"ן שאהבת ד' זה טבוע בלב האדם לא צריך לייצר את זה בעצמו זה באמת נמצא בלב האדם אם לא אז הקב"ה לא היה מצוה על זה, הקב"ה נטע בלבו מדת האהבה ובאמת זה מיועד כדי לאהוב את ד'. אבל אם לא משתמש בזה לאהבת ד' אם הוא שם את זה לדברים אחרים ומשתמש בזה לדברים אחרים לדברים גשמיים ומכניס את זה לתאוות, אזי בזה הרי הוא מפסיד את האהבה לד' ואז המדה הזאת זה לא פועל לאהבת ד', נמצא שהאדם בעצמו מקלקל את זה כי משתמש בזה לדברים אחרים, נכון שיש לו יצה"ר כמובן אבל צריך להתגבר על זה, ברגע שיתגבר ולא ילך אחר התאוות של העוה"ז אזי ממילא עם הזמן יתחיל להרגיש אהבת ד' בלבו וזה יתגלה, א"כ המצוה היא רק לגלות את זה כך מסביר הרמב"ן, ויש לומר שאותו המובן וזה הכלל הרי הוא בכל מצות שבלב, אלא שעכשיו אנחנו מדברים על אהבה אזי בודאי שזה כך.

וכמו"כ בענין מדת העזות זה טבע של אדם שיש לו עזות, ואיתא בגמרא (ביצה כ"ה:) הקב"ה ברא את בני"י שהם עזין שבאומות, רואים מזה שעזות זה מדה טובה בשביל זה בחר הקב"ה בנו שיש לנו עזות הזאת, הקב"ה ברא את מדת העזות כדי שנסתמש בה לעבודת ד' ובני"י הם קבלו את זה יש להם את העזות דקדושה והקב"ה בחר בהם, העזות דקדושה שיש לכלל ישראל זה מה שמקיים אותנו אלפיים שנה בגלות, בזה עברנו את כל היסורים והנסיונות וכל השמדות הכל בכח עזות עקשנות של בני"י שיש להם הכח העזות של הקדושה, ובפרט בשביל להראות אהבת ד' זה חשוב ונחוץ וחייבים וזקוקים לזה.

ומה שהגיע עזות למלכות יון הרי זה מפני שהם חטפו זה מצד הקדושה כי בני"י לא השתמשו בזה, כי כאשר יש שפע שיורד לעולם אם זה טבע בגשמיות או כל מיני השפעות שיורד מן השמים לעולם, אם לא תופסים את זה מצד הקדושה אזי הקליפה באה וחוטפת אותה, וכמו בגשמיות אם אדם לא שומר מה שיש לו אזי הגנבים באים ושוודדים את זה, נמצא שמה שגרם ליונים את מדת העזות הרי זה היה מפני שהתרשלו בני"י מן העבודת ד' באותו זמן כמו שכתבו המהר"ל והב"ח (א"ח תר"ע) ולכן התגברו עליהם היונים וזה נתן להם את הכח לבטל את התורה, כי אם אדם מזלזל בדבר שניתן לו מן השמים כמו למשל שניתנה לנו התורה מן השמים וזלזלו והתרשלו בזה אזי מן השמים גוזרים גזירה לקחת את זה מבני"י ולהחזיר את זה לשמים כביכול, וזה גרם לכח של הקליפה של היונים להתגבר על בני"י כדי לבטל את התורה, ובשביל לבטל את היונים היו צריכים להתחזק דוקא בענין זה ובמדה זו כך יוצא.

זה מה שאומר השפת אמת שאחרי שבני"י נצחו את היונים היו צריכים לבטל את העזות של הקליפה ולהחזירה לקדושה זה היה דוקא במדת עזות שהשתמשו במסירות נפש והלכו ללחום, כי אנשים כאלו כמו חשמונאים בודאי לא היו רגילים למלחמה לא למדו איך ללחום ואיך העזו לצאת למלחמה הרי לא היו בעלי מלחמה כלל כי כתוב גבורים ביד חלשים ז"א שהם היו חלשים, וא"כ איך יצאו חלשים בכלל למלחמה זה לא תפקיד שלהם וזה לא היה שייך למדה שלהם, אלא התגברו בעזות של הקדושה כמ"ש (דברי הימים ב' י"ז) ויגבה לבו בדרכי

מאריך בענין זה, אלא הכוונה לקיים את שניהם דהיינו שאחרי שיתבונן על יראת עונשי הגהנום שיהיה לו אם לא יתגבר יוסיף להתבונן על ענין הרייח וכו' כמו שנתבאר ועל מה שהכוונה מן השמים בזה הנסיון ה"ז באמת רק לטובתו כדי להעלותו כאמור ויתכן שבזה יש לשים הרגוש במחשבתו עוד יותר ממה שעל החלק העונש כמו שהוא הכלל שהעשה של עשיית הטוב דוחה את הלא תעשה כל' את חלק השלילי כלומר שהוא יותר חזק מחלק השלילי וק"ל ומכיון שכך אם יוסיף נשק זה אחרי הקדמת היראה הנזכר ה"ז יוסיף לו כח הרבה יותר גדול ויותר חזק כאמור.

נהזור לענינינו שבענין שנתבאר כאן כמו"כ היה ג"כ ענין של הנסיון של היונים היה שהקב"ה רצה להעלות אותם, ואם בני"י היו מבינים זה שכל הענין של היונים זה נסיון כזה יכול להיות שהיו מתגברים, אבל לא הבינו את זה ולכן נכשלו.

ה

עכ"פ כך היה גם כאן שאחרי שהתגברו על זה החשמונאים באמת נתוסף להכלל ישראל ריח חדש וגדול מאד, שהורידו לעולם שפע של ריח שהרוחנו ע"ז לא רק שביטלו את הרע וקיימו ובערת הרע מקרבך, אלא המשיכו לכלל ישראל ריח גדול איזה רוחניות חדשה, הרוחניות החדשה הזאת היתה התעלות באהבה וחבה לד' שבני"י יבינו את אהבת ד' ביותר שאת, ממילא זה יעזור להם על להבא מכח האהבה שלא להכשל אלא ללחום נגד כל נסיון, ולכן חז"ל תקנו ענין מהדרין ומהדרין מן המהדרין כי זה מה שהרוויחו כלל ישראל שיהיה עכשיו יותר מהדרין, כי מתוך הנצחון הזה יצא שבני"י התעלו יחד עם הנצחון הזה שנשפע להם יותר אהבת ד' ואז התחילו להדר יותר במצות ונשפע עליהם כח של מהדרין במצות.

וכאשר חז"ל ראו שיש התעוררות אצל הכלל להדר במצות אזי אמרו שצריכים לעשות עם זה תיקון לעולם שימשיכו עם המנהג הזה כי זה יביא להם את הכח הזה מצד כח הפועל בנפעל, כי מנהג שנתייחד על הענין של אהבת ד' שניתוסף עכשיו השפע הזה מן השמים שיש אפשרות להשיג להוסיף אהבת ד' צריכים לעשות מזה קביעות, לכן בשנה אחרת קבעו ועשו מזה ימים טובים בהלל והודאה, ז"א קבעו אותם שיהיה קיים לדורות שהאור הזה ישאר אצלנו ויוכלו הדורות הבאים כבר בקל להגיע לזה, עכ"פ זה מה שהיה עם הנסיון של היונים, זה היה הכל מכוון נגד הקליפה של היונים הבינו שצריכים לשבור את הקליפה שלהם לא רק למנוע את האויבים והשונאים שרצו לבטל אותנו מן התורה אלא לשבור את הקליפה שלהם.

ו

ובאמת מאיפה נובע הקליפה שלהם מאיפה מקבלים את הכח הזה, השפת אמת אמר דבר נפלא יפה וחשוב מאד, כשיוצאים בני"י מהגלות של המלכות הרשעה שהיה עומד כנגדם הם נוטלין הכח של המלכות שהשתמשו בו לטמאתם ועכשיו חוזר השתמשותו בקדושה, והנה מדת העזות זה מיוחד למלכות יון כי יון בנביא (דניאל ב' י"ב) הם נדמים לנמר ונמר הוא עז כמ"ש (אבות ה' כ') הוי עז כנמר הם היו להם הכח של עזות יותר מכל האומות, לכן כאשר תקנו הודאה על שיצאו מידם יש כריעה במודים שזה הכנעה היפך של עזות מלכות יון ולקחו מאתם את מדת העזות לעבודת ד' ובטלו את העזות של היונים.

ואפשר להוסיף לזה, שהנה צריך להבין מאיפה נובע הקליפה שיש להם כח העזות, שהרי כל המדות שבעולם הקב"ה ברא אותם ומשפיע את זה לעולם כדי לעבוד בזה עבודת ד' יתברך כמ"ש (משלי ט"ז ד') כל פעל ד' למענהו א"כ כל המדות שבעולם אפילו המדות הגרועות הקשות הקב"ה ברא את המדות האלו כדי להשתמש בהם מצד הקדושה לעבודת ד' א"כ מאיפה היה להם מדת העזות.

אלא ההסבר הוא כך כתוב בספח"ק שאם לא משתמשים בו לצד הקדושה אזי הרי זה הולך לצד הקליפה והקליפה חוטפת את זה, כשהקב"ה משפיע שפע מן השמים ואנשים לא פונים לקבל אותו ממילא אין לנו כלים לקבל אותו ואז הקליפה חוטפת את זה, זה מה שהיה בבריאת העולם מנפילת הניצוצות כך זה הולך תמיד.

וממילא לא נמשכה הגאווה, ואז הבינו שצריך לתקן את החג הזה לדורות כדי להמשיך את הכח הרוחני הזה שלא יהיה נאבד מאתנו וישאר אצל כלל ישראל, ואז לשנה אחרת קבעו ותקנו על העתיד שיהיה כל שנה חנוכה כדי שנוכל לקבל כל שנה את הרוחניות הזו והשפע הזה ישאר.

וכדי שישאר השפע הזה צריך לעשות כלי כי במה מחזיקים את האור הזה שמגיע מן השמים זה ע"י כלי והכלי הוא מצוה כמו שכתוב ברמב"ן על הפסוק (שיר השירים ב' ז') אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ, כאשר מגיע שפע של התעוררות מן השמים והאדם מתעורר לרוחניות, אזי כדי שיהיה התעלות בדרגה רוחנית צריך תיכף ומיד עד לשים את זה בתוך חפץ בתוך כלי שיחזיק את זה שלא יהיה נאבד, וזהו הכוונה עד שתחפץ מלשון חפץ וכלי.

ואיך עושים את הכלי הזה אומר הרמב"ן שעושים איזה חפצא של מצוה זה הכלי שמחזיק את השפע, לכן תקנו מצוה של נרות חנוכה כדי להחזיק את השפע, כדי שכל שנה יתעוררו ויהיה האור הזה באותו זמן שוב פעם, ומזה אנחנו צריכים להתעורר ולקחת כח של עוז כח של תשובה כח של לעשות תקון במשך כל השנה, וכך בכל שנה שנעשה קצת בזה ממשיכים לאט לאט את הגאווה כי זה אותו האור של הגאווה.

ה

והנה בנצחון של החשמונאים הרווחנו לא רק שזה היה מחזיר לבני את העוז של קדושה אלא מכיון שעמדו בנסיון ובטלו את הקליפה אזי צריך להיות ריוח, תמיד כשמבטלים קליפה אזי חוץ ממה שחוסכים את הקליפה הזאת כי מבערים ומבטלים אותה, גם יש הוספה תוספת של ריוח ברוחניות מצד הקדושה, מה היא הרוחניות שהגיע.

הריוח הוא מה שכתוב בספה"ק שכמו בשבועות זה זמן מתן תורה שנשפע כל שנה התורה מחדש, כמו"כ בחנוכה נשפע פנימיות התורה מהאור הגנוז (זה מה שכתוב ברוקח שבחנוכה מאיר מהאור הגנוז) ששימש בששת ימי בראשית והקב"ה ראה שאין כדאי לרשעים להשתמש בו לכן גנזו לצדיקים לעתיד לבא שישתמשו עם האור הזה, הקב"ה ברא את המאורות שבעוה"ז יהיה אור בעיקר מהשמש וגם מהירח ומכוכבים, אבל לפני זה היה אור ד' וזה יהיה גם לעתיד לבא כמו שכתוב (ישעיה ס' ב') והחשך יכסה ארץ ועליך יזרח אור ד', שלעתיד לבא יאיר לנו אור ד' כמו שארבעים שנה במדבר לא היה להם אור השמש כי הענן היה מכסה אותם וא"כ מאיפה היה להם אור אלא הקב"ה האיר להם מאור הגנוז גם אז היה האור הזה, וכתוב שבאור הזה היו יכולים לראות אפילו בתוך כלי חרס זה היה שובר כל המסכים עד שהיו יכולים לראות אפילו דרך קיר כל כך גדול היה האור הזה, זה אור הגנוז וזה מופיע בחנוכה ברוחניות.

והנה כשאדם לומד הוא צריך להשיג את אור התורה (כנתבאר בדרשה של סיום הש"ס) ובחנוכה זה הזמן שמתגלה האור הזה, ומי שזוכה הרי הוא מקבל בכל שנה בחנוכה עוד אור ועוד אור מהאור הזה, וזה מעלה את כל האדם לדרגה אחרת לגמרי ולעולם אחר לגמרי ואז כבר כל העולם הזה לא תופס מקום בעיניו כלל.

ואפשר לומר שזה רמוז בגמרא שכתוב (חגיגה ב') מהאור הגנוז יכולים לראות מסוף העולם ועד סופו, ויש להבין מה זה מסוף העולם ועד סופו צריך להיות לכאורה כתוב מראש העולם ועד סופו מה זה מסוף העולם ועד סופו, אלא הכונה כשהאור הגנוז הזה היה מאיר היו רואים שכל העולם הזה לא תופס מקום בכלל, ראו שזה כמו סוף שזה דמיון ולבסוף יבטל לא ישאר קיים זה לא דבר נצחי ואמיתי בכלל זה הכל דמיוני, מתחלה ועד סוף ראו שזה הכל סוף אין כאן ראש אין כאן

ד' בעזות דקדושה התגברו עליהם, ואע"פ שבדרך הטבע לאי היה להם עזות בכל זאת עשו מסירות נפש והאירו ועוררו בנפשם את מדת העזות דקדושה.

עכ"פ כל מה שבניי הגיעו לקבל את התורה הרי זה מפני שהן עזין שבאומות כדאיאתא בגמרא (ביצה כ"ה), זה העזות דקדושה על זה כתוב (דברי הימים ב' י"ז ו') ויגבה לבו בדרכי ד', זה מה שהחזירו החשמונאים ע"י עזותם לצאת למלחמה בדבר שלא היה שייך בכלל להם אלא התגברו והתלבשו במדת עוז שזה מסירות נפש בשבילם, מי שיושב ולומד וכל היום שקוע בדבקות ד' אזי לצאת למלחמה זה מסירות נפש אדירה, זה יותר ממסירות נפש מאשר לסכן בעד נפשם סכנת חיים זה הרבה יותר מזה כאשר צריכים לקבל את העוז הזה, ובזה נצחו את הקליפה והחזירו את מדת העזות לצד הקדושה, ועל ידי זה הכניעו את היונים שכל הכח שלהם היה העזות שלהם שבאמת העזות של היונים לא היה יותר מאשר עזות.

והנה בזמן של החשמונאים כשנלחמו במסירות נפש בעזות דקדושה עכשיו היה הזדמנות לבניי לבטל קליפת היונים וזה היה עוזר לכל הכלל, אם היו מחזיקים בעד העזות דקדושה הזאת היה קל לבטל את הקליפה של היונים, כי הבחירה מן השמים לא מבטלים הבחירה נשאר, אבל מכיון שחטאו כל כך הרבה והתיוונו רובם לכן היה שולט עליהם קליפת היונים וכמעט שלא יכלו כבר לצאת, אבל עכשיו בזכות החשמונאים השפיעו מן השמים עליהם כח כזה שיוכלו עכשיו לצאת מהקליפה, ואע"פ שכמה פעמים שוב התגברו עליהם היונים, אבל סוכ"ס במדה מסוימת הכניעו את הקליפה שהיה קיים בזכות הצדיקים שהיו אבל כל הכלל ישראל עדיין לא חזרו בתשובה ולא תפסו את זה כראוי.

ומובא בשערי תשובה (פ"א) שמביא את המשל מהזוה"ק שמי שחטא ויש לו הזדמנות לעשות תשובה ולא עושה תשובה אזי זה העון הרי זה יותר חמור מעצם החטא כי מן השמים נותנים לו הזדמנות לשוב והוא לא תופס את זה.

וכמו"כ כאן היה הענין הזה שבניי קבלו עכשיו הזדמנות בזמן חנוכה שהיה הזדמנות גדולה לצאת מקליפת היונים ולחזור בתשובה להקב"ה, ומכיון שלא עשו את זה היה על זה הקפדה גדולה מאד וסוכ"ס יצא החרבן אחרי מאתיים שנה.

ז

ובזה יש להבין למה רק בשנה אחרת קבעו להודות ולהלל למה לא קבעו את זה תיכף, כי באמת היה אז הזדמנות גדולה שאם בניי היו גומרים את התיקון היה יכול להיות אז התיקון השלם והגאווה, אבל בניי לא עשו את זה לכן זה נשאר כמו שהיה ומסתמא בודאי היו כאלו שהם כן חזרו בתשובה אבל רוב הכלל עדיין לא ממילא לא הגיע עדיין תיקון השלם, לכן בשנה ראשונה לא ידעו חז"ל אם צריכים לקבוע את זה לדורות כי חשבו שעכשיו יהיה כבר תיקון השלם וממילא לא יצטרכו לעשות חנוכה כי יהיה כבר תיקון השלם ע"י משיח, וכל הענין של חנוכה הרי הוא להמשיך לנו את הכח של החשמונאים כדי שנוכל להמשיך את הגאווה כמו שכתוב בספה"ק, בני יששכר אומר חנוכה זה מלשון חינוך שזה חינוך לגאווה לאור הגנוז וההתגלות שיהיה בגאולה העתידה, גם במאור עינים כתוב על הפסוק (תהלים קל"ב י"ז) ערכתני נר למשיחי שהנס חנוכה ממשיך את הגאווה.

זה הענין שנתנו לבניי שנה שלימה כי חשבו שבמשך השנה יתעוררו ויתקנו עצמם ויחזרו בתשובה ותהיה הגאווה, אבל כיון שעבר כל השנה כולה ולא חזרו בתשובה הבינו שזה עדיין לא נעשה תיקון השלם ע"י, ז"א זה נשאר איתערותא דלעילא לבד לא איתערותא דלתתא

¹ היה גם סיפור דומה בתקופה האחרונה שלנו ששבעים שנה החזיק ושלט בעולם קליפה נוראה הם היו הקומוניסטים במדינת רוסיה, כשהתבטל הקליפה של ממלכת הקומוניזם לפני כשלושים שנה בערך זה היה פתאום, ואז התגלה שכל הכח שלהם היה אפס זה היה רק העזות שלהם, כל מה שפחדו כל העולם מהם זה היה רק מהעזות שלהם לא היה להם שום כח מי שיועד את כל הסיפור יודע שזה כך, בתחלה היה כל כך פחד מהם שחשבו מי יודע איזה ענקיים הם בכח ואחר שהתבטל התברר שהכל זה היה מוגזם לא היה שום דבר זה היה רק העזות שלהם, ויש עוד כאלו בעולם.

² כמובן שכל אחד יש לו קצת עזות כי אם אין לא שום עזות לא יכול להחזיק מעמד בכלל בכדי שיעבור את הכל, ואפילו תינוק שנולד מבטן אמו הרי זה גם בכך עזות וכלי העזות לא היה יכול לצאת התינוק כי צריך לשבור את המסך את הסגירה, וזה מה שעושה את החבלי לידה כאשר התינוק נלחם לשבור את המסך, כשצריך התינוק לצאת לעולם הוא מקבל עוז, מן השמים משפיעים עליו עוז כזה ששובר את כל המסכים, אע"פ שבדאי לעומת המסך לעומת הסגירה חלש התינוק ואינו יכול לעשות שום דבר, אבל הוא מקבל עוז כזה כמו בחי' של איזהו גבור הכובש את יצרו (אבות ד' א') כי כדי לכבוש את יצרו לא צריך כח גופני וגשמי אלא כח נפשי זה העוז דקדושה.

התיקון השלם להחזיר את ניצוץ הקדושה להוסיף חיות דקדושה שוב לחיות תחיית המתים, זה נעשה אח"כ בזאת חנוכה, ויכול להיות שזה הכוונה שבחנוכה נגמר התקון הזה שעדיין לא נעשה ביו"כ זה התיקון השני וזה נגמר בזאת חנוכה זה נתנו לנו ע"י הכח של חנוכה.

ולמה דוקא בחנוכה כי חנוכה זה מכניס אור התורה וע"י שזוכים לאור התורה יכולים להכניס את האור הזה אפילו למפרע ז"א מה שלמד שלא לשמה יכול לעלות לדרגה של לשמה כאשר מגיע ללמוד לשמה, בזה מובן מה שכתוב בספה"ק שבחנוכה מופיע אור התורה הפנימית זה האור של הסוד זה אור התורה, כך כתוב בזה"ק (זהר חדש מדרש הנעלם ח: ויהי אור זה רז אור בגמטריא ר"ז סודות התורה נקראים רז פנימיות התורה נקרא אור, זה מה שהשפע הזה מגיע בחנוכה שע"כ יכולים עם האור הזה לתקן ולהחזיר הכל את כל העזות ואת כל הדברים להחזיר לצד של קדושה.

והנה בענין זה מה שאומר השפת אמת שבזאת חנוכה שם נמצא כל הכח של חנוכה וצריך להמשיך את זה על כל השנה הבאה, זה כמו שמיני עצרת שזה ג"כ ככה, צריך לדעת שהדבר הממשיך את זה הרי זה ע"י הצמאון שיש לאדם שאם האדם משתוקק לזה מרגיש שכבר הולך החג וקשה עלי פרידתכם שקשה להפרד מהחג מפני שמקבל כל כך השפעה רוחנית בחג חבל לו שהחג כבר עובר, ונכנס בלבו געגועים גדולים וצמאון גדול ושאיפה גדולה לזה שלא יסור ממנו שלא יסתלק מאתנו האור הזה שקבלנו בחנוכה, ע"ז ממשיכים אותו להבא וזה נשאר אצל האדם, כי הצמאון שאנחנו מרגישים קשה עלינו פרידתכם זה עושה כלי בתוך האדם שיוכל לקבל את השפע הזה וימשיך את זה לכל השנה.

ויש לדעת שכמו"כ (הרעיון הזה כבר כתוב בספה"ק) זה שהאדם מרגיש שלא תפס מספיק את החנוכה ולא קבל ולא השתמש ולא הכניס לתוך לבו מספיק, ועכשיו חבל לו שזה כבר יום האחרון שאינו יכול להספיק לא נספג בתוך לבו מספיק ומתגעגע לזה, זה אותו התשוקה ג"כ וזה אותו הדבר שזה ממשיך את האור הזה לכל השנה, כמו שהזכרנו לגבי זה שהאדם מסתכל על עצמו ומתחרט ועושה תשובה על חטא, בזה יכול להמשיך את זה למפרע על כל המעשים שלו שזה ענין של חזרה בתשובה שמחזיר את האור, ובפרט בחנוכה זה מכניס אור כמו שאמרנו שאחרי התשובה התקון השני צריך להמשיך את האור לתוך הקליפה וצריך להחזיר ולהחיות את הניצוץ הקדוש בחי' תחית המתים, זה גם עושים עם התשוקה הזאת ובפרט בחנוכה זה זמן שמופיע לנו האור הזה דוקא, זה האור אנחנו צריכים להכניס בתוך הלב שלנו בכל המעשים שלנו וזה צריכים לקבל מחנוכה.

וזה שאנחנו מגעגעים בפרט מה שדברנו בעניני עבודה מה שצריכים לקבל מחנוכה, והסברנו כמה גרוע כמה העולם רחוק מזה ממילא בזה האדם צריך להתבונן ולעורר אצלו געגועים גדולים וכאב וצער גדול ושאיפה גדולה לזה וזה באמת ממשיך ובוזה הכח מקבלים את זה, זה הענין של זאת חנוכה מה שצריכים לעשות בזאת חנוכה, לכן בזאת חנוכה יש כח כפול מכולם כי אז מתעורר אצלו התשוקה לכן זה כנגד שש מדות ואז מגיעים עד ונקא בעזרת הד' ית'.

והנה בענין הגעגועים צריך לדעת שיש בזה שני אופנים יש אחד שקבל הרבה בחנוכה אבל חבל לו שזה כבר נגמר השפע הזה ממילא רוצה עוד ועוד הוא מגעגע לקבל עוד, אבל יש גם מי שלא קבל כלום ואז זה קצת בצורה של צער שמצטער על ההעדר מה שחסר לו, בכל זאת זה גם נקרא שאיפה אפילו שמצטער על שלא קבל זה גם נקרא שאיפה וגם מזה נעשה כלי.

והנה כל ימי החנוכה צריכים להתפלל על זה והאר עינינו שהאור של חנוכה יאיר עינינו לראות מה שצריך לראות, זה הכלל הוא שכל דבר שאדם רוצה לקבל מן השמים הרי הוא צריך לכוון על זה וצריך להתפלל על זה ולשאוף לזה בלי זה הוא לא מקבל את הרוחניות של זה אפילו שמשפיעים מן השמים, הכלי לקבל את זה זה השאיפה זה הכלי בלי השאיפה א"א לקבל רוחניות כמו שהזכרתי מקודם מהשפת אמת, ואם אין שאיפה לזה ולא שמים לב אזי אפילו ששולחים מן השמים עזרה

ראשית זה אחרית בלי ראשית, וממילא היה בטל כל היצה"ר לא היה שום נסיון אם כך, וכדי שיהיה נסיון היה צריך שיהיה נסתר האור הזה.

זה האור של חנוכה שיוכל לתת לנו התעלות כזו, אבל כדי לזכות לזה צריכים להשקיע קצת צריך לקיים את המצוה כראוי וכל החנוכה לשאוף להגיע לזה.

ט

דהנה כתוב בשפת אמת כמו שיום השמיני של סוכות נקרא עצרת תהיה לכם שזה כאילו עוצר ועושה לנו כמו סיכום את כל ההשפעות של החג, ז"א ביום השמיני מתאסף הכל ביחד ונעשה סיכום מהכל ואז צריכים לקבל את כל הכח הזה שקבלנו בכל השבעה ימים ואח"כ להמשיך את זה לכל השנה, זה מה שנעשה ביום שמיני עצרת שעל זה כתוב (במדבר כ"ט ל"ה) עצרת תהיה לכם שהאדם יעצור בתוכו את כל ההשפעה של כל החג, ז"א ביום השמיני זה חוזר כל ההשפעות כמו שחוזרים בסוף השטר מענין השטר בקיצור כך הוא כל דבר בסופו, כמו"כ כך זה בזאת חנוכה שמתאסף שוב כל הכוחות וכל ההשפעות של חנוכה שכל יום יש השפעה אחרת כי קוראים כל יום אחד מהנשיאים משבט אחר לכן כל יום מופיע איזה אור חדש, והכל מופיע ביחד ביום השמיני וגם כל השאר מה שנשאר ממדה שמינית עד מדה שלש עשרה.

והנה לפי האר"י הק' שמכוונים כל יום בהדלקת הנרות על מדה אחת מקל רחון ורחון ארך אפים ורב חסד ואמת ונוצר חסד זה מדה שמינית, וביום השמיני מכוונים את הכל מנוצר חסד עד הסוף עד ונקא יש כאן מדה שמינית תשיעית עשירי י"א י"ב י"ג כל השש מדות האלו כלולים ביום השמיני שזה גומר את הכל, נמצא שביום השמיני זה כח כל כך גדול שמקבלים בזה שש מדות, כל יום מקבלים מדה אחת וביום השמיני מקבלים עוד שש מדות ביחד.

והנה נוצר חסד זה מדה שמינית המדה הזאת השמינית זה מכוון נגד יצה"ר נגד החטא, מי שיודע איך לכוון זה סגולה ושמירה נגד היצה"ר נמצא שנוצר חסד זה מדה ששומר עלינו מיצה"ר, וצריך לכוון עד המדה השלש עשרה שזה ונקא, הפירוש הפשוט ונקא שזה מנקה את האדם מן החטא, לפי דרכנו אפשר לפרש את זה כך שביום השמיני של חנוכה יש כח כזה שאנחנו יכולים לנקות ולתקן לגמרי את כל החטא, מנוצר חסד שזה שמירה כנגד היצה"ר זה עדיין לא מספיק עד שמגיעים לנקא שזה הכל כלול ביום השמיני.

לכן זאת חנוכה היה חשוב מאד אצל צדיקים אמרו שיש בזה כח אדיר, ועוד יותר אמרו שזה כאילו גמר של יום הדין של הימים נוראים שאז הגמר של הפתקין והיו מברכים פתקא טובה זה גמר הדין שנעשה בחנוכה, אע"פ שאין לזה הסבר ע"פ פשט בכלל שהרי גמר הדין זה ביו"כ, ואע"פ שאיתא בזה"ק שזה עד שמיני עצרת שאז חלוקת הפתקין אבל סוכ"ס מה שמחלקין את הפתקין מה שמוציאין לאור את הפסק זה רק בשמיני עצרת בה"ר א"כ זה הסוף ולא בזאת חנוכה.

והנה דברנו כבר בכמה אופנים ליישב את זה אבל אפשר לומר שהענין הוא כך, דהנה אצל תיקוני עוונות כתוב שיש שני סוגים של תיקונים כך מבואר בשם האר"י הק' קודם כל צריכים לבטל את הקליפה שנברא ע"י החטא למחוק את כל הקליפה קודם כל הורסים והורגים את כל הקליפה זה התיקון הראשון של תקון החטא, ואח"כ כשגומרים את זה יש עוד תיקון שני שזה להוסיף ולהחזיר שוב חיות לניצוץ הקדושה שנפלו לתוך הקליפה ונמצאים בתוכם להחיות אותם שוב את ניצוץ הקדושה בבחינה של תחית המתים, התקון השני זה נעשה אם עושים תשובה מאהבה זה גורם שמכל העבירות נעשה זכויות מתהפכים לזכויות כי מחיים שוב את הניצוץ הזה, כי הניצוץ הזה היה מיועד לעשות אתו מצוה ולא עשו ועכשיו כשעושים התיקון השלם בתשובה שלימה ומחזירים ומחדשים גם בו אור כמו שהמצוה עושה אזי הרי זה כאילו שנעשה בו מצוה ונעשה בו זכויות ולכן הוא נהפך לזכות.

לפ"ז אפשר לומר כך מה שנגמר ביו"כ כמ"ש (ויקרא ט"ז ל"ב) ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם לפני ד' אלקיכם תטהרו זה יו"כ שזה מטהר מהלכלוך מהחטא מהקליפה זה נגד התיקון הראשון, אבל מה יהיה עם

עזות כי צריכים באותו הנשק ללחום נגד השונא, לכן בני ניתן להם התורה כי הם מסוגלים לבטל את היצה"ר זה הכח רק לבני יש להם מפני שהם עזין שבאומות, נמצא שבצד הקדושה עזות זה הדבר היותר חשוב והיותר נחוץ והיותר זקוק לאדם כדי להצליח נגד היצה"ר, לכן זה כל כך חשוב.

והנה כתוב בגמרא (חגיגה י"ג:) שהקב"ה דילג על תתקע"ד דורות מעזי פנים שזה היה כח של קליפה כזה שלא היו יכולים לעמוד בפניהם והקב"ה שתלן בכל דור ודור והן עזי פנים שבדור, ז"א שיש נפשות שהם מדורות שנקראים עזי פנים והם החוטאים היותר גדולים שמפריעים לקדושה והם העזי פנים שבדור, ולעומת זה הקב"ה הוריד גם את הצדיקים שבכל דור ודור, בני עליה מועטים הן והקב"ה שתלן בכל דור ודור ג"כ, אבל ג"כ להבדיל הקב"ה שלח את העזי פנים קצת בכל דור ולא כולם ביחד כדי שהמלחמה יהיה יותר קלה מפני שהם באים קצת קצת.

והנה היום אנחנו הגענו כבר לסוף העולם שזה בחינת יום השמיני של חנוכה אנחנו חיים היום בסוף שזה סיכום של כל מה שעבר עלינו בכל הדורות, ולכן כל הקליפות וכל העזי פנים שהיו בכל הדורות מתגברים שוב למה כי עדיין לא תיקננו אותם לגמרי, מה שכל העבודה של כל הדורות שעשו זה שהחלישו אותם יותר ויותר, אבל בפעם אחת אין לנו כח לתקן את הכל לכן הקב"ה נתן לנו לאט לאט, וגם לא עשינו בשלימות ולא כבשנו את כל הקליפה כי סוכ"ס זה היה רק מעט מהם מה שכבשנו אבל הם כולם ביחד יש להם קליפה אחת גדולה שמחזיקה את כולם וזה נותן להם חיות לכולם, ממילא מכיון שלא כבשנו את כולם אלא בכל דור רק מעט מעט שזה רק החליש כמו אצל עמלק שכתוב (שמות י"ז ג') שיהושע החליש את עמלק ולא גמר את התיקון כי בני לא היו ראויים לזה כמו"כ אנחנו לא היינו ראויים, אבל סך הכל עזר לנו עבודה של כל הדורות שלאט לאט זה החליש את הקליפה של העזי פנים.

היום כל העזי פנים חוזרים כדי לקבל את התיקון השלם לפני שאנחנו נשבור אותם לגמרי, אבל מכיון שהם כבר חלשים לכן לא כל כך קשה לכבוש אותם יש לנו אפשרות שאנחנו נוכל לכבוש את כל הקליפות ביחד לכן הם כולם יורדים היום, כל הקלקולים שהיו בכל הדורות דור אנוש דור הפלגה דור המבול וסדום ומצרים וכנענים כל הקליפות האלו ובזמן בית המקדש היה קליפה של ע"ז וכל המחלוקת של קרח ועדתו, הכל חוזר היום בכח היותר חזק ואנחנו צריכים לכבוש את כל זה, נראה לעינינו שאנחנו חלשים ובאמת אנחנו חלשים אנחנו דור שפל שהכח שלנו חלש מאד, אבל בכדי לכבוש אותם צריך עזות דקדושה העזות דקדושה זה לא שייך לגבורה זה גבורה אחרת היו צדיקים שהיו חלשים ובכל זאת כבשו את הקליפה והיצה"ר, על כמה צדיקים היו סיפורים כאלו שאפילו שהיו במטה חלשים וחולים לעת זקנותם, אבל כשהגיע למצוה היו מתגברים והיה להם כח כארי, זה הכח לא כח גופני אלא זה כח דקדושה רוחני שהופיע להם זה מכח עבודתם את ד' כל החיים שלהם במסירות נפש, זה הכח שיכול לשבור את כל הגבורים, זה מה שהיה בחנוכה שהקב"ה מסר גבורים ביד חלשים.

ויש לדעת שכל הנסים שמזכירים בחנוכה זה לא סתם סיפור שהיה נס, אלא להודיע לנו מה אנחנו מקבלים בחנוכה כי מה שנעשה בחנוכה זה נעשה בכל דור ודור בכל שנה ושנה.

יג

והנה לעומת הקליפה של היונים שהם היו עזי פנים שבכל האומות מצד הקליפה לעומת זה בני הם עזים מצד הקדושה זה לעומת זה יש תמיד, וכאשר בני נחלשו אזי עבר ההשפעה של העזות לקליפה והיונים מכיון שהיו כל כך חטאים ופושעים וחייבים ומגלגלים חובה ע"י חייב לכן הקליפה היה שורה עליהם, איזה קליפה שרתה עליהם זה הקליפה של עזות פנים שזה הורס את כל הדור, ולא רק סתם עזות אלא הם היו חכמים של הקליפה כך כתוב, כי שמן רומז על חכמה לכן

מושכב במטה וגם לומד במטה בשכיבה (אם תמיד היה כך או רק בתקופה מסוימת אני לא יודע), וכשהגיע זמן תפלה להתפלל אזי הוא התגבר והיה קופץ מהמטה כארי שהיה לו כוחות כארי בשביל זה.

לכל אלו שרוצים להתעלות אבל בלי שאיפה א"א לקבל את זה, ואע"פ שרצון יש לכל יהודי אבל רצון זה לא מספיק כל יהודי אומר שהוא מסכים ורוצה להיות צדיק ודאי למה לא, אבל כדי לקבל את השפע הזה מן השמים צריך להיות שאיפה, וצריך להיות שהוא יהיה מוכן לשלם על זה כל המחיר שבעולם ולוותר על שאר הדברים של גשמיות וכדומה.

יא

ועוד דבר חשוב צריך לדעת שהנה יש אנשים שמרגישים יום או יומים אחרי חנוכה איזה התעלות האור שקבל בחנוכה זה אור רוחני שנספג בתוך לבו הוא מרגיש את זה, ואז הוא חושב שיכול להיות שמח שמרגיש באמת שהתרומם בחנוכה ושעדיין נשאר לו התרוממות אחרי חנוכה ויכול להיות מאד רגוע עם זה, אבל יש לדעת שגם זה לא פשוט שזה יחזיק מעמד אצלו כי אם האדם לא מחזיק את זה הוא יכול לאבד את זה כדי שזה יחזיק אצלו הוא צריך להחזיק את זה בשתי ידים, כמ"ש בשיר השירים (ג' ד') "אחזתיו ולא ארפנו עד שהבאתי אל בית אמי ואל חדר הורתי" השפע שבא מן השמים אחזתיו אני צריך לאחוז אותו ולא ארפנו אלא להחזיק את זה בשתי הידים, שתי דברים יש כאן אחזתיו קודם כל שצריך לתפוס אותו ואח"כ ולא ארפנו לא לתת לזה רפיון לא לתת לזה ליפול, זה לא כמו דבר גשמי בדבר גשמי האדם מקבל פעם אחת ושם זה באיזה מקום בארון שלו וסוגר את זה ואז יש לו את זה לא צריך לדאוג יותר רק צריך שהארון יהיה סגור.

אבל ברוחניות צריך לתפוס בשתי הידים תמיד, כמו שאמרו חז"ל (ב"ק ק"ח:) אדם עשוי למשמש בכיסו כל שעה מי שיש לו אוצר של כסף או ממון וכדומה בכיס שלו הוא תמיד ממשמש בידיו אם זה לא נאבד ממנו, כך זה צריך להיות בענין הרוחניות כמ"ש (משלי ב' ד') אם תבקשנה ככסף וכמטמונים תחפשנה אז תבין יראת ד' ז"א שצריך לחפש יראת ד' כמו כסף, וכסף אדם עשוי למשמש בכיסו בכל שעה אם זה לא נפל ממנו, כ"ש ברוחניות שזה בקל נופל אם זה נסתלק מן האדם לכן צריך לדאוג שלא יסתלק ממנו, וזה גם ענין של שאיפה זה שהאדם צריך תמיד לדאוג שזה לא יסתלק ממנו עד שירגיש שזה כבר נעשה ממש טבעי אצלו ושזה ממש חלק ממנו, אבל כל זמן שהוא מרגיש התרוממות הוא צריך לדאוג שישאר אצלו, האדם שדואג תמיד שזה לא יתרפה ממנו שלא יסתלק ממנו זה הכלי שמחזיק את זה הדאגה לזה הרי זה דומה לשאיפה אליה, זה חשוב מאד לדעת תיכף אחר חנוכה.

אבל באמת זה לא רק נוגע לחנוכה אלא הרי זה נוגע לכל שבת ולכל יו"ט ולכל פעם שהאדם מרגיש אפילו בפרטיות איזה התרוממות צריך לדאוג שזה ישאר אצלו, למשל האדם שמנסה כל יום להתפלל טוב ומתאמץ לא הולך לו ויום אחד הולך לו חלק ואז הרי הוא שמח באותו היום, אבל הוא שוכח שביחד עם השמחה הוא צריך לדאוג שגם מחר יהיה כך, אם כל היום הוא ישאף וידאג על זה שהקב"ה יעזור לו שגם מחר יהיה כך אזי יכול להיות שיחזיק את זה הרבה זמן יכול להיות שיהיה קיים אצלו תמיד אם תמיד ידאג על זה.

זה מה שאומר הרבינו יונה במסכת אבות (ב' ז') שהדאגה בדברים גשמיים זה מקצר את ימיו של האדם כי הדאגה זה מחלה של הגוף וזה יכול ח"ו לגמור האדם בדרך הטבע בקיצור ימים, אבל הדאגה ביראת ד' זה להיפך לגמרי זה מוסיף ימים, האדם אסור לו לדאוג על גשמיות צריך לחיות עם בטחון תמיד זה נכון, אבל הדאגה על יראת ד' זה דאגה טובה וזה דוקא מוסיף לאדם זה לא מוריד מהאדם שום דבר אדרבא זה לא מסוכן זה לא מזיק אלא זה מוסיף לאדם עוד יותר ויותר.

יב

והנה עזות זה המדה היותר חזקה אצל היצה"ר אצל הקליפה, המדה היותר חזקה שנותנת כח לקליפה זה עזות היצה"ר הוא מלא עזות יש לו כח עזות נוראה, לכן הקב"ה ברא את בני"ש שהם צריכים ללחום נגד היצה"ר כי יש להם עזות דקדושה שהן עזין שבאומות ויש להם כח ללחום נגד עזות של הקליפה, כי מי שאין לו עזות לא יכול ללחום נגד

ה המגיד מקאזשניץ ספרו עליו שהיה מאד חלש, אביו היה נקרא ר' שבתי ונולד לעת זקנותו כשהיה בן תשעים חלש מאד, וכל הימים היה חלש מאד מאד עד שהיה צריך לשכב במטה עד כדי כך נורא מאד, והיה גאון עולם גאון הגאונים בנגלה ובנסתר, וכל היום היה

הם רצו לטמא את השמן של בני" את החכמה של כלל ישראל לטמא את התורה, כי זה היה עבודתם שהם רצו לטמא ולכן הם גזרו שבנ"י יתרגמו את התורה ליונית כי רצו לשלוט על תורה ולהכניס את ההשכלה שלהם בתוך התורה ולפרש אותה כדי שבנ"י ילמדו את התורה כמו שהם רוצים.

ועפ"ז יתפרש היטב מה שאומרים שהם רצו להשכיחם תורתך, איך אפשר להשכיח תורה הרי בני" עוסקים בתורה יומם ולילה אזי איך שייך דבר כזה להשכיח את התורה וכי מי שלומד תורה יומם ולילה אפשר להשכיח ממנו, ונכון שבאמת יש קליפה של שכחה שמזה בא השכחה אבל סוכ"ס הם היונים הרי לא האמינו בדברים עליונים הם האמינו רק במה שקוראים לזה לודיקה מה שזה בחכמת ההגיון ולא האמינו יותר מזה, וזה מה שרצו שכל בני" גם לא יבינו יותר ממה שהשכל וההגיון משיג, א"כ באיזה כח רצו לבטל את התורה.

אבל הכח שלהם היה בזה שהם רצו שבנ"י יפרשו את התורה ע"פ ההגיון כמו שהם מאמינים בהגיון לא יותר מזה לא בדרך האמונה זה היה כל הקליפה שלהם, וזה באמת הם היו הראשונים מכל אומות העולם בענין זה שעד אז כל אומות העולם היו עם הענין של אמונה ואע"פ שהיו מאמינים בע"ז אבל ע"ז זה לא הגיוני זה ענין של אמונה שיעבדו כל אחד למזל לע"ז שבחרו להם זה נגד השכל זה לא מובן ע"פ ההגיון כל אומות העולם האמינו תמיד מה שלמעלה מהגיון, והם היו קליפה כזאת של מינות שלא האמינו בשום דבר אלא רק במה שהשכל וההגיון משיג ולא למעלה מן ההגיון, וזה רצו גם להכניס בבנ"י ולהשפיע לכל העולם כולו.

ולכן אלו המתיונים רצו לפרש את התורה ע"פ הפירושים שלהם ובנ"י יתחילו ללמוד את הפירושים שלהם, אבל לא גזרו על עצם לימוד התורה שלא ילמדו תורה, אדרבא הם רצו בדוקא שילמדו תורה כמו שאמרנו לגבי השמן לא רצו לבטל את השמן לגמרי אלא לטמא את השמן שידליקו בשמן של טומאה, ז"א רצו שילמדו בטומאה ואיך הם רצו לטמאות את חכמת התורה בזה שיתערבו בתוך התורה השכלה שלהם, ואיך ע"ז רצו שישכחו את התורה כי עם מערבים חול בקודש הרי זה כבר שכחת התורה מפני שזה גורם לשכחת התורה, כי התורה לא מתערבת בתערובת קודש וחול זה כמו אש ומים, ולכן הם רצו שבנ"י ילמדו ג"כ אבל בטומאה לא שיבטלו לגמרי מהתורה כי מה שהם ביטלו זה רק חודש שבת ומילה.

בני יששכר ועוד ספה"ק מסבירים למה דוקא רצו לבטל את שלשת מצות האלו, כי שלשה מצות האלו מבדילים את בני" מהגוי זה מה שנותן לנו את הכח להיות למעלה מן הטבע למעלה מן ההגיון, בגמרא (ירושלמי כתובות ד.) איתא כשבנ"י מקדשים את החודש זה משנה את הטבעי זה מראה שבנ"י יש להם כח לשלוט מעל הטבע.

וגם השבת זה למעלה מעל הטבע כל ענין השבת זה שהעולמות מתעלים בפנימיות הדברים, ואפילו בדברים בעוה"ז זה מתעלה ומתקרב לעולם הרוחני ושורה עולם הרוחני בפנימיות הדברים, אזי זה גם נגד הטבע ובנ"י מובדלים מהגויים כמ"ש זה אות היא ביני וביניכם (שמות ל"א י"ז), הגויים לא יכולים להשיג את השבת את הטעם של השבת כדאיתא בגמרא (שבת ק"ט.) שהקיסר שאל את ר' יהושע בן חנניא למה בסיים תבשילים של שבת כל כך ריח טוב הוא רוצה לטעום מזה, אמר לו שיש לנו תבלין ושבת שמה לכן יש כל כך ריח טוב, אמר לו תן לי קצת מהתבלין הזה אמר לו זה לא יעזור לך כי זה רק מי ששומר שבת זה עוזר אבל מי שלא שומר שבת זה לא עוזר, נמצא שהגוי לא יכול להשיג טעם של שבת אע"פ שהוא רואה את זה אצל בני" שיש כאן איזה משהו שאפילו בגשמיות יש טעם אחר, אבל הוא לא יכול לקבל את זה כי שבת זה המבדיל בין ישראל לעכו"ם, זה מתנה מהקב"ה מבית גנזיו רק לעם ישראל (שבת י:.) זה מעין עוה"ב זה שייך רק לבנ"י אצל גוי לא שייך אצלו עוה"ב.

ומילה בודאי זה מבדיל את היהודי מגוי כי מילה זה מכניע את כח הגוף הטבעי ומוסיף לאדם קדושה ומגלה שמו ושם שק"י שורה על

האדם כשהוא נימול אזי זה מעלה את האדם לדרגה מעל הטבע, עכ"פ זה רצו לבטל שישראל יהיו שווים להם בתוך הטבע ולפרש את כל התורה בדרך הטבע וההגיון זה מה שרצו.

יד

ואיך בני" נעשו מתיונים זה לא קרה ביום אחד שפתאום גזרו שכולם צריכים להיות מתיונים, כי בני" היו שולטים שליטה גדולה בעולם אה"נ היו קצת משועבדים ליונים, אבל סוכ"ס היו מתגאים על כל העולם היה להם בית המקדש והשראת השכינה ואע"פ שלא כמו בבית ראשון אבל בכל זאת היה בית המקדש, וא"כ מה היה חסר לבנ"י שהצטרכו להיות מתיונים למה חיפשו את זה, ואפילו אם יש יצה"ר שרוצה לחטוא אבל למה להיות מתיונים להדמות עצמם ליונים ולקבל מהם את ההשכלה שלהם וכי חסר לבנ"י חכמת התורה שזה מעל כל החכמות מה הענין הזה.

אלא בודאי זה הלך לאט לאט לא בפעם אחת, ובודאי שבנ"י בתחלה לא תפסו שזה ינתק אותם מכל התורה כולה שיהיו מתיונים, בתחלה גזרו שחייבים לפרש ולתרגם את התורה ביוונית ומכיון שהיה להם את התורה ביוונית התחילו להכניס שם את הפירושים שלהם כפי ההבנה שלהם ורצו שבנ"י ילמדו גם את זה ולתת להם קצת שליטה זה הכל, ובנ"י חשבו מה רע יכול להיות מזה מסתמא שנתנו להם על זה תמיכה או משהו כמו שהיום מסתמא שהיה באיזה צורה שבה פיתו את כלל ישראל.

וכמו שהיה אצל פרעה שבתחלה כשרצו להוציא את בני" לשוק העבודה רצו שיעבדו במקום שילמדו כולם תורה בישיבה שהעמיד יהודה שכל בני" למדו שם, וכתוב במדרש שבתחלה פרעה פיתה אותם שכל מי שיוסיף על הבנין של פיתום ורעמסס לבנה יקבל על כל לבנה סכום כסף כמו משקל הלבנה, וכלל ישראל נתפסו על זה חשבו וכי לוותר על זה הרי זה רק לבנה אחת והוא לומד כל היום תורה כולה אזי יבטל כמה רגעים כי כמה זה יקח לו חמש רגעים ישים לבנה אחת יקבל הרבה כסף וימשיך ללמוד, וכמוכן אוהב כסף לא ישבע כסף כך כתוב בפסוק (קהלת ה' ט') ברגע שהאדם מכניס קצת את היצה"ר של ממון ונותן לו מעט אזי בזה משביעו את היצה"ר הזה ואז נעשה רעב ליותר כסף מי שיש לו מנה רוצה מאתיים, ואז אמרו מה יקרה אם נעשה שני לבנות ואח"כ אמרו שלש וכך נתפסו ויצאו החוצה.

ועוד דבר של פיתוי היה שפרעה נתן להם כבוד גדול שפרעה בעצמו יצא לעבוד אתם ביחד, זה הכבוד היותר גדול מה שנתן לבנ"י מה שלא נתן לבני אומותו זה בדיוק כמו המצב היום, ופרעה בעצמו יצא ושם לבנה ובנ"י היו מתביישים ממנו זה כאילו פגיעה במלך שהמלך בעצמו בונה ולא עוזרים לו, אמרו מפני שלום מלכות צריכים להיות בשלום אתו אין טעם שאנחנו נבגוד בו ולכן אם המלך בונה אזי צריך לבנות אתו מפני כבודו, כך הוא משך אותם לאט לאט וכך נתפסו ונשארו עבדים שפלים ונתן להם רק לאכול זה הכל ולא שילם להם כלום אדרבא תכבד העבודה ועינו אותם עינוי הגוף והנפש ושלט עליהם לגמרי, כך היה במצרים וכך היה ביונים.

ובודאי שכך היה דומה הענין אצל היונים שהנה בכל העולם כולו היו מכבדים מאד את החכמה יונית זה היה מקובל מאד כי זה היה דבר חדש, ובכל העולם היו מעריכים את זה ומסתכלים על זה כלפי מעלה כאילו הם החכמים של כל העולם, וגם כתוב בגמרא (בכורות ח.) שחכמי אתונה היו חכמים גדולים בדברים של טבע והם היו מהיונים, והם היו חשובים בעיני כל העולם כולו זה היה זכות גדול שהמלך ביקש שיביאו לו את החכמים האלו, היה לאדם כבוד גדול שאחד מהחכמים האלו דיבר אתו בכלל, בזמן ההוא היונים היו היותר נעלים ומרוממים בכבוד שלהם בכל העולם כולו.

ובנ"י רצו גם את הכבוד הזה ולכן התחילו להחניף אותם להיות מיוודים אתם, אבל כדי שיהיו מיוודים אתם היה צריך קצת להתדמות עליהם לכל הפחות לקבל וללמוד גם את החכמה שלהם, ובנ"י חשבו מה רע בזה הרי ירויחו הרבה בזה יהיו מאד חשובים בעיני העולם

שלו וזה הוא מלמד לבנ"י, ותמתיח עליו יהודי כזה שיש לו בבית שלו ממש צניעות בקיצוניות ואמרתיו לו איך זה מתאים לו, ואמר לי מה רע בזה וכי יש בזה משהו לא טוב מה רע בזה זה בריאות הגוף זה טוב למה לא טוב שילמדו דברים כאלו, איך אפשר להסביר לאדם דבר כזה אם הוא לא מבין כלל מה רע, ויכול למצוא גם רבנים שיאמרו לו שזה בסדר הוא לא מבין בכלל מה רע בזה, כך היה המצב.

יז

אבל הגדולים שלנו בכל הדורות לא נתנו ולא הסכימו לזה בשום פנים שיהיה זה בתוך הת"ת, ובפרט עם ילדים קטנים הקפידו שלא ללמוד שום דבר של העוה"ז, אפילו שיהיו פרימיטיביים בעוה"ז רק תורה ספו ליה כתורא עד שיגדל ויצטרך לפרנסה וכדומה ומה שיצטרך לעשות לבריאות הגוף אבל לא ללמוד את זה לילדים קטנים, היו ממלאים אותם בתורה כל המוח היה רק תורה ויראת שמים ועבודת ד' כך הקפידו מאד מאד, ואפילו שהיו גזירות של הממשלות והמלכות שהיו צריכים ללמוד קצת את השפה שלהם, למדו את זה רק עם ילדים שהיו קצת מבוגרים יותר והקפידו שבשנים ראשונות ילמדו רק תורה אפילו אותיות של השפה גם זה לא ילמדו, כי מה שנתפס לאדם בגירסא דינקותא כשנכנס ללב ראשון זה נעשה דבוק לאדם וזה עיקר אצל האדם, ואם נכנס יחד דברים של גשמיות אזי הרוחניות לא נדבקת ללב האדם, עיקר התורה זה שהתורה צריכה להיות כתובה על לוח לבך כך כתוב בפסוק (משלי ג' ג') כתבם על לוח לבך שהאדם צריך לכתוב את התורה על הלב, והמשנה אומר (אבות ד' כ') מי שלומד זקן דומה לנייר מחוק זה לא מחזיק כל כך טוב, מי שלומד כשהוא ילד למה הדבר דומה כמו שכתוב על נייר חדש אז זה מחזיק טוב זה נשאר זה כמעט א"א למוחקו וזה נכנס, לכן הקפידו שלא להכניס שום דבר חול רק דבר של קודש.

ועד כמה זה חשוב ללמד לקטנים תורה רואים ממה שכתב רש"י דהנה כתוב (דברים י"א ט"ט – כ"א) ולמדתם אותם את בניכם לדבר בם בשבתך בביתך וגו' למען ירבו ימיכם וימי בניכם וגו' רש"י מביא חז"ל (גמרא סוכה מ"ב). מאימתי מתחיל ללמד את בנו תורה שזה מצות עשה דאורייתא כשמתחיל לדבר מלמדו תורה צוה לנו משה וגו' (דברים ל"ג ד'), כל אחד יודע מי שיש לו תינוק קטן כשמתחיל לדבר אומר אבא אמא לא יכול לומר הרבה יותר מזה, הגמרא אומר כשמתחיל לדבר לא כשמדבר אלא כשמתחיל לדבר צריך ללמדו תורה צוה לנו משה מורשה, האם הוא מבין את זה בודאי שלא מבין את זה בכל זאת צריך להרגיל אותו, רש"י אומר שם להרגיל לשונו דברי תורה הרגל ראשון זה נתפס חזק ונדבק בתוכו, ורש"י אומר וסמוך ליה למען ירבו ימיכם אם מי שלומד את בנו תורה טוב, ואם לא מלמדו את בנו תורה צוה לנו משה בתחלה כשמתחיל לדבר רש"י אומר כאילו קברו זה ההיפך מהחיים ממה שכתוב למען ירבו ימיכם וימי בניכם, אז זה כך למדו אותנו חז"ל ולמדתם אתם את בניכם שאפילו כשלא מבין כלום שירגיל על לשונו לדבר בדברי תורה זה מקדש אותו ואת הלב שלו ומכין אותו לקבל את כל התורה כולה.

ואפשר להסביר למה דווקא הפסוק הזה תורה צוה לנו משה צריך ללמד אותו לכאורה כל פסוק זה גם טוב כגון וידבר ד' אל משה, אלא כי כאן בשעה שמתחיל ללמד את בנו תורה אמרה תורה שצריך ללמדו תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב שהתורה היא מורשה זה צריך להיות נשאר ירושה זה צריך להיות ניכר, כמו שמשה רבינו לימד אותנו כך אנחנו צריכים להמשיך בכל הדורות אסור לשנות טיפה אפילו כחוט השערה אפילו כחודו של מחט.

יח

עכ"פ היוצא מכל האמור בענין היונים מה שנוגע למעשה שהיו כמה דברים כאן שהיונים רצו להכניס לבנ"י, א' את ההשכלה שלהם שיכניסו את זה בתוך התורה לא שלא ללמוד תורה אלא יערבו בתוך התורה השכלה של היונים וחכמת היונים זה היה המטרה הראשונה שלהם, ועומק הכוונה שלהם היתה כדי שבסוף להשיכח מבנ"י את התורה, רצו שבנ"י יאמינו בהגיון ג"כ זה השכלה שלהם כל ההשכלה שלהם זה להביא את האדם להאמין רק במה שמבין לא יותר למעלה מהגיון מה

ויקבלו כבוד גדול בעיני כל העולם, זה היה הנסיון הגדול ונפלו בזה רוב כלל ישראל עד שהיה מה שהיה.

טו

וזה שכחת התורה כי ברגע שמערבים בתורה גם דברי חול אזי הרי זה כבר גורם לשכחת התורה לאט לאט, כי שוכחים את העיקר ונשארים עם הטפל אפילו שעשו את זה בתור טפל אבל זה המציאות שזה מפריע לתורה, כשהיצה"ר והקליפה נכנסת אזי בתחלה היא טפלה ואח"כ היא נעשית עיקרית והתורה נעשית טפל, אם האדם עושה מהעיקר טפל אז נעשה מהטפל עיקר, עכ"פ זה מה שקרה אז בזמנו.

והיה עוד דבר מה שרצו היונים שבנ"י יתעסקו קצת גם עם דברים גשמיים בדברים של טבע בדברים של עוה"ז הוקירו בעיניהם את עוה"ז שבנ"י יכבדו את העוה"ז, זה מבואר במדרשים ובספרים כאלו שמביאים את ההיסטוריא כמו ספר יוסיפון וכדומה, כתוב שם שרצו שבנ"י יעשו ספורט, זה לא היה אצל בנ"י דבר כזה אבל בכל העולם היה ספורט דבר חשוב מאד, (אני לא יודע מה באיזה צורה זה מושך אנשים אבל כך זה הטבע שזה מושך אנשים), ובנ"י גם עשו זה שהכניסו את הספורט לתוכם (זה כמו היום כדורגל וכדומה) ובנ"י עשו זה מפני הכבוד כי כך יהיו מכובדים בעיני הגוים שלא יאמרו עליהם פנאטים פרימיטיביים, אבל ברגע שהתחילו להתיידד אתם ונעשו קשורים אתם רצו למצוא חן בעיניהם שלא יסתכלו עליהם שהם כמו פנאטים קיצוניים כאלו, אזי ממילא רצו למצוא חן בעיניהם ולכן אמרו מה רע שיכניסו קצת כדורגל קצת ספורט זה בריא לגוף ג"כ וכך לאט לאט זה גרם עד שנהיו מתיונים לגמרי.

וזה הענין חזר על עצמו בזמן המשכילים שכידוע המשכילים התחילו עם זה שבנ"י ילמדו את ההשכלה של הגוים וגם את הספורט וכל הדברים האלו, ובישיבות ילמדו קצת תרגילים לעשות בריאות הגוף לשמור על הגוף זה שיטה של המשכילים כידוע, וזה החרیب את כל הכלל ישראל שתשעים אחוז של כלל ישראל התבוללו עד כדי כך עד שהגיע לפני השואה שהיה לפני שמונים שנה באירופה שתשעים אחוז מבנ"י עזבו לגמרי ופרקו עול תורה ומצות הכל ע"י המשכילים זה היה משך של מאתיים שנה כך זה היה.

המולחמה של החשמונאים ביטל והכניע את הקליפה הזאת ונתן לבנ"י הזדמנות לחזור בתשובה ולתקן את זה, אבל לא הצלחנו אז לעשות התיקון השלם.

טז

ועוד יש להסביר שבין למה נשכח התורה כשהתחילו להכניס את הדברים האלה, כי ברגע שאדם מתקרב לעוה"ז מכניס החשיבות לעוה"ז אפילו שזה לא לשמה בשביל הענין הזה בעצמותו אלא רק כדי לקבל ע"ז איזה כבוד או איזה כסף, הרי זה מקלקל את כל התורה כולה, הרי זה גורם שהאדם נדבק לזה יותר מאשר לרוחניות כי הגוף הוא נמשך לגשמיות, כשאדם עוצר את עצמו שלא נותן לגוף לילך אחר משיכת הגוף החומר, אזי ממילא הוא מתעלה ברוחניות ע"ז, אבל כשנותן לו לגוף החמרי קצת טיפה לילך אחר החמרי אזי הרי הוא נמשך לגמרי אחר זה כי הגוף יותר קרוב לחמירות מאשר לרוחניות, וממילא מכיון שבנ"י נתדבקו קצת בזה לכן נמשכו לגמרי לזה, ואז יש שכחת התורה שכתו כל הפירושים הרוחניים של התורה ואור התורה נסתלק מהם ונשארו רק עם הפירוש הזה של היונים, וכבר לא הבינו כמה זה גרוע וכמה שנפלו לא הבינו שהם סוטים מדרך התורה בכלל, כי כאשר האדם יורד לאט לאט הרי הוא לא מרגיש איפה הוא נמצא, ולכן הם כבר אבדו את הראיה לא ראו את הרוחניות ולא הבינו מה רע בזה, מה רע קצת התעמלות כמו שהיום טוענים מה רע אם לומדים עם ילדים קטנים התעמלות ולומדים על כל מיני דברים פיזיים כל מיני דברים של בריאה וטבע ושל בריאות הגוף מה רע בזה.

היה אצלי לפני כמה חדשים איזה יהודי עם זקן מלא ופיאות והוא בעל תשובה אבל הוא קיצוני מתנהג בבית שלו בצניעות והכל בקיצוניות, ושאלתי אותו מה הפרנסה שלו ואמר לי שהוא מטעם הממשלה יש לו תפקיד שהוא מלמד בתוך החדרים של החרדים לבנ"י תרגילים וכל מיני דברים של בריאות הגוף הוא בקי בזה זה המקצוע

בפרט כמו שהוספנו לזה הרי זה מובן באמת בתחלה לא חשבו שזה ע"ז אמרו פלפול שזה לא נחשב ע"ז כי הם עושים רק לשם סגולה לא לשם עבדות כל מיני פלפולים שעשו, אבל עכ"פ הוא אומר שמכח התחברות אליהם נמשכו גם לע"ז וזה ממילא משך אותם לכל העבירות הנזכרות בחז"ל, ולפ"ז יש לומר שגם בבית שני התחילו עם אותו החטא שהתחילו להתחבר אתם.

י

והנה יש לדעת עוד דבר חשוב איתא בחז"ל (מדרש רבא בראשית ב' ד') על הפסוק (בראשית א' ב') תהו ובהו וחשך על פני תהום חז"ל אומרים על כל דבר שכתוב בפסוק הזה זה רמז לאחד מהגלויות של אומות העולם ששלטו על ישראל, תהו זה גלות בבל בהו זה גלות מדי וחשך על פני תהום זה גלות מלכות יון שהחשיכו עיניהם של ישראל, ואח"כ כתוב ורוח אלקים מרחפת על פני המים זה רוחו של מלך המשיח, מזה משמע שזה יהיה סמוך לזה, ז"א שלפני הגאון"ש יהיה עוד פעם גלות יון שהרי הפסוק מסמך לזה אחר זה ורוח אלקים מרחפת זה רוחו של מלך המשיח כך משמע מהמדרש שכך הולך הסדר, קודם גלות בבל ואח"כ מדי פרס ואח"כ יון משמע שכך זה הסדר.

והנה השם משמואל (הבן של האבני נזר) אומר שהיונים החשיכו עיניהם של ישראל כל כך עד שכמעט בני"י לא הרגישו אמיתת הצרה וחומריתה כמו בשר המת שאינו מרגיש באיזמל, שלכן לא הרגישו מחמת זה הישועה שלעומת זה הצרה ג"כ, זה חידוש נפלא מה שהוא אומר שבני"י בזמן היונים לא הרגישו שהם בעומק הצרה שיש צרה מהיונים לא הרגישו בזה גלות אלא הרגישו טוב בזה, הוא אומר לא הרגישו כל כך אבל יכול להיות שלא הרגישו כלל שגזירות היונים זה צרה בשבילם ממילא כשהגיע הישועה לא הרגישו את הישועה לעומת הצרה, אדרבא רואים שהמתיונים רצו שהם ישלטו על הבית המקדש הם עזרו להם להכנס והם מסרו את הפרושים והלכו נגד הצדיקים, ולמה כי הבינו שזה טוב לא הבינו שזה רע, אדרבא הבינו שהם הצדיקים ועמם התורה והבינו שזה טוב אז לכן הכניסו אותם ועזרו להם, איך זה קרה שפתאום הלכו נגד הצדיקים ללחום נגד התורה, אלא מכיון שהתינו וערבבו את הטוב עם הרע הכניסו את החול בקודש והלכו אחרי כל ההשכלה שלהם זה היה עיקר הצרה באמת, ולכן רצו להתפטר מהפרושים הקיצונים האלו לכן עזרו ליונים שהם ישלטו בבית המקדש, כי בבית המקדש היו שולטים הפרושים לא הצדוקים ומתיונים וצדוקים זה דומה בדומה כי הם ג"כ לא האמינו התורה שבע"פ בחז"ל ממילא זה הולך ביחד, זה מבהיר לנו את המציאות איך שזה היה, ולכן לא הרגישו מחמת זה את הישועה לעומת הצרה ג"כ.

ואפשר להוסיף לכן לא חזרו בתשובה כי לא הרגישו צריך לחזור בתשובה, יכול להיות שאדרבא הרגישו בזה צרה כי הם חשבו שזה טוב שישלטו בבית המקדש שיהיה קצת חופשיות מהקיצונים שיעשו קצת ביחד עם העוה"ז מה רע הם חשבו שדרך החדשה שלהם זה טוב, ממילא הרגישו צרה בנצחון של החשמונאים.

כ

לפ"ז אפשר לומר שמה שהיו רבים ביד מעטים זה היה נשאר מעטים גם אחרי זה, דהנה החדושי הר"ם אומר מה היה החידוש בנס של הנרות שהדליקו נר בדרך נס בלי שמן, הרי גם בזמן שמעון הצדיק (תחלת היונים היה אחרי שמעון הצדיק) היה נר המערבי דולק תמיד זה היה נקרא נר תמיד כמ"ש (שמות כ"ז כ') להעלת נר תמיד, וזה היה העדות שהשכינה שורה בישראל כדאיתא בגמרא (שבת כ"ב:) איזה עדות זה נר המערבי שהיה דולק תמיד לא נכבה בשום פעם, א"כ היו רגילים בבית המקדש בנס כזה שהיה דולק הנר בלי שמן והאש לא נכבה, אז מה היה חידוש כל כך שעשו חג מזה שהיה נס כזה היו רגילים לזה כבר לנס כזה.

אומר החידושי הר"ם שהחידוש היה שבני"י לא היו ראוים כי לא מצינו שהמתיונים חזרו בתשובה אלא אפילו אחר הנצחון לא חזרו

שבעל פה צריך להיות בעל פה לא בכתב ולכן אינו צריך ללמוד בפנים אלא בעיקר היה חוזר הכל בעל פה, וחוסן מזה היה קדוש מאד והיה מקובל גדול מאד היה כמו אדמ"ר לא היו לו אולי קהלה חסידים אבל היה אדם קדוש מאד מספרים עליו גדולות ונפלאות.

שלא מבין צריך שם רק אמונה, וזה מבטל את אור התורה בזה האדם מפסיד את אור התורה, אור התורה זה דבר שהאדם רואה בעינים, זה דבר ראשון.

ודבר שני שרצו להחשיב את עניני עוה"ז וזה מתחלק לשני חלקים א' שרצו להכניס לבני"י חשיבות לגבי החכמה של ההגיון זה חכמה שלהם חכמות הזרות א', ודבר שני את כל עניני העוה"ז שיתפוס מקום אצל בני"י כי פעם לא היה תופס מקום אצלנו כל העוה"ז, סדר הירושה שלנו זה כך שאצלנו לא תופס מקום בכלל כל עניני עוה"ז והרי זה בטל ומבוטל כי אנחנו רואים את האור הגנוז ורואים בזה את הסוף של העולם שאין לו שום שוויות שום ענין חשיבות של הערכה לזה, וזה מה שרצו לעשות אצל בני"י דוקא להיפך שיחשיבו את העוה"ז, ושני הדברים האלו הורס את כל התורה כולה ואת כל היהדות זה ההיפך מיהדות.

ודבר שלישי זה עזות דקדושה רצו לבטל שעזות יהיה בקליפה לא בקדושה.

וכל הדברים האלה זה היה לאט לאט עד שע"י שבני ישראל התחילו להתיידד אתם ועברו על זה של התחברות לרשעים וזה מה שגרם לכל הנפילה, הרה"ק ר' שמעון מזעלכותב זצ"ל כתב שבזמן בית ראשון עיקר החרבן הגיע ע"י שבני"י התחברו עם הגוים ולא היו מובדלים מהגוים בטלו את הבדלה מן הגוים וזה גרם את כל החרבן ואת כל הקלקול, ומה שאיתא בגמרא (יומא ט:) שבית ראשון חרב מפני ע"ז וכו' הביאור הוא מפני שהתחברו אתם ורצו להתנהג כמותם לכן הגיעו שנכשלו בע"ז ושאר עבירות אבל זה לא התחיל עם זה.

ומיידס את זה על דברי חז"ל והנה בכדי להבין היטב את מה שאומר יש להקדים מה שהגמרא אומר (שבת פ"ט.) למה הר סיני נקרא הר סיני הרי שמו הר חורב אלא למה נקרא שמו סיני מפני שמשם ירדה שנהא לאומות העולם, במתן אומר ירדה שנהא לאומות העולם כי בני"י נעשו מובדלין מהם הקב"ה אסר לנו כמה דברים להתחבר אתם לא יכולים להסתדר אתם לא יכולים לשתות יין ביחד אתם להיות בסעודה וכדומה המאכלים שלהם אסור לנו, הקב"ה עשה חומה והבדלה בינינו להם וזה עשה וגרם להם שנהא, קבלנו את זה במתנה יחד עם קבלת התורה שהגוים ישנאו אותנו שהקב"ה גרם לנו שנהא מהם, מה זה הטובה לנו שישנאו אותנו, אלא כי זה מחזיק את התורה בלי זה אין תורה ואין קבלת התורה, לכן אנחנו אומרים את התורה שקבלנו בהר סיני לא אומרים בהר חורב אלא עיקר השם אצלנו זה הר סיני כדי להזכיר לנו שמשם ירדה שנהא לאומות העולם שאנחנו צריכים להתרחק מהם, ע"כ ההקדמה.

והראיה שלו זה ממה שאיתא בחז"ל ורש"י מביא את זה בחומש על הפסוק שאומר (ויקרא כ' כ"ו) "ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי" ובחז"ל איתא על זה (ילקוט שמעוני ויקרא כ' רמז תרכ"ו) אם אתם מובדלין מהם אתם שלי ואם לאו אתם של נבוכדנאצר וחבריו, שהנה יש להבין למה כתוב "להיות לי" לכאורה מספיק שיהיה כתוב ואבדיל אתכם מן העמים, לכן מפני זה חז"ל דרשו אם אתם מובדלין מהם אתם שלי ואם לאו אתם של נבוכדנאצר וחבריו, כלומר שהקב"ה מוסר ח"ו את כלל ישראל לאומות העולם שישלטו עליהם ויעשו להם מה שעשו להם הצרות והשמדות שהיו בזמן הגלות, ולמה הזכירו חז"ל דוקא נבוכדנאצר הרי בכלל זה כל רשעי אומות העולם שמעיקים לישראל למה כתוב דוקא נבוכדנאצר, מזה מוכח ומשמע ברור שהחרבן שבא ע"י נבוכדנאצר שהחריב את הבית ושלטו היה מפני שאלו היו מובדלים מן העמים כך זה מפורש.

ומה שאיתא בגמרא (יומא ט:) שהיו עובדים ע"ז וגילוי עריות ושפיכות דמים זה היה תוצאה כבר, אה"נ שהגיעו לעבירות כאלו אבל זה היה תוצאה ממה שלא הבדילו עצמם מן העמים והתחילו להתחבר אתם ולעשות כמותם כדי למצוא חן בעיניהם, וזה גרם לע"ז עד שהגיעו לע"ז,

י הוא היה ר"מ בישיבת חכמי לובלין אצל ר' מאיר שפירא, היה גאון עצום וזכר בע"פ כל התורה כולה וגם ספרי קבלה והכל ידע בע"פ, והיה חוזר ולומד בעיקר בע"פ כי היה אומר בשביל מה התיירו לכתוב את התורה שבעל פה בשביל עת לעשות לד' כי אין לנו בריה התיירו אבל מי שיוודע בעל פה כבר אז הוא צריך ללמוד בעל פה כי בעצם תורה

בתשובה בכלל, לכן זה חידוש שהיה נס בשביל מעטים, כל דבר שהקב"ה עושה לנו הרי זה תלוי בכל הכלל ישראל ההנהגה של השמים זה לפי המצב של רוב הכלל ישראל כי הולכים לפי הרוב לא לפי צדיקים.

מזמילא זה היה נס שבזמן כזה הקב"ה הראה לנו חיבה יתירה וזה כדי להחזיר אותנו בתשובה, אזי אע"פ שהרוב לא חזרו בתשובה נשארו בהתינונות שלהם, בכל זאת הראה לנו הקב"ה חיבה יתירה שהצדיקים זכו לזה שהקב"ה העלה את כבודם ועשה קידוש ד' לעיני כל ישראל שיראו כולם שהקב"ה מחזיק בצדיקים.

וכבר מביאים הספה"ק כשהנר דולק בלי שמן הרי זה סימן על חיבה יתירה מהקב"ה, הקב"ה הראה סימן שמן השמים מחזיקים עם מעט הצדיקים האלו נגד כל הרוב שהחזיקו אחרת, רצה הקב"ה להעלות את כבודם להראות שזה האמת שאתם האמת בשביל זה עשה הקב"ה דוקא נס כזה שהנר ידלק בלי שמן.

ולפ"ז מובן ומיושב למה היה צריך לנס הצורך לנס היה כדי להראות חיבתם, וזה אולי עומק הדברים של הפנ"י להראות חיבתם של הצדיקים האלו, ולמה זכו לזה מפני שעשו מעל המדה יותר משורת הדין שהם מסרו את נפשם במקום שהיו פטורים וגם הנשים האלו שמסרו את נפשן במקום שהיו פטורים ולא חייבים, והם נלחמו וסכנו בעצמם כדי להציל את התורה ואת כבוד השכינה כדי למנוע את החילול ד' לקדש שם שמים בלי שהתחייבו לעשות את זה בזכות זה שמסרו נפשם, לכן הקב"ה עשה גם יותר משורת הדין שאע"פ שלא מגיע עכשיו לכלל ישראל הנהגה כזאת שידלק השמן בנס בכל זאת קבלו את זה אע"פ שזה לא לפי שורת הדין.

החידושי הרי"ם אומר רק את הענין שלא חזרו בתשובה ולכן זה היה נס, אבל לפ"ז אפשר להוסיף ולהסביר שמבינים עכשיו יותר את הענין של החיבה יתירה, להראות למי שרוצה לחזור בתשובה שישים אל לבו ויתבונן קצת למה מן השמים עשו נס כזה, אלא הרי זה סימן שמחזיקים בעדם מן השמים שיחזרו בהם בתשובה וכולם ילכו בשיטתם ויפסיקו עם הקלקול שלהם, אבל בכל זאת לא חזרו בתשובה.

ואומר השם משמואל על כן לא הרגישו את הישועה שצריך לעשות על זה יו"ט כי מכיון שלא הרגישו את הצרה ממילא לא הרגישו את הישועה לכן לא שייך לעשות יו"ט, רק אחרי שהקב"ה האיר את עיניהם בשנה אחרת קבעו בהם ימים טובים בהלל והודאה, אפשר לומר שכנראה במשך השנה חזרו בתשובה יותר והיה כבר ראוי עם מי לקבוע חג.

כא

עכ"פ מה שנוגע למעשה זה כך מי שמתבונן טוב יכול לראות שהיום המצב הוא בדיוק בדיוק כמו בזמן היונים, זה מה שאמרתי כבר הרבה שנים, זה סימן שהתינונות מתחילה היום שוב פעם זה חוזר וניעור כמו שכל הקלקולים חוזרים ונעורים, אבל לאחרונה שאנחנו יותר קרובים למשיח בזמן שזה כבר ממש בעתה, דוקא עכשיו מתגבר על כל גדותיו כל שאר הקלקולים שהיו עד עכשיו.

והנה קליפת היונים היום זה התחיל לפני ארבעים שנה בערך שהתחילו להכניס את הפסיכולוגיא של הגוים ואת החינוך והשכלה שלהם בכל דבר ודבר בבתי בני ישראל במוסדות התורה של בני"י בישיבות בת"ת, ובתחלה כשהתחילו להכניס זה היה מעט, אני זוכר כשהייתי צעיר לפני הרבה שנים אזי כל יהודי חרדי לא היה הולך לפסיכולוג בכלל אפילו אם היה לו איזה קושי נפש היה צריך עזרה לא היו הולכים בשום פנים, כי ידעו שמי שהולך אליהם לבסוף נעשה אפיקורוס ומאבד את האמונה שלו זה היה ידוע ולכן היו מפחדים ולא היו הולכים אליהם.

ואח"כ נהיה קליפה חדשה שנעשו חרדים שומרי תורה ומצות ללמוד פסיכולוגיא והם התחילו לטפל באנשים, ואז אמרו מכיון שיש שומרי תורה ומצות התחילו ללכת אליהם כך זה התחיל הקליפה הזאת וזה נתרבה יותר ויותר, עד שמתוך זה הגיע שהתחילו לחדש שיכולים

ללמוד מהם הרבה דברים טובים ואפילו יכולים ללמוד מהם את דרכי החינוך איך לחנך וכדומה, צריך לדעת שזה חילול ד' נורא ואיום זה כמו אויבינו פלילים על זה כבר דברתי כבר הרבה.

ומפני שכל הקלקולים האלו זה נכנס לאט לאט מזה נעשה השכל של בני"י עקום, השכל של הצבור נהיה מעורב טוב ברע עם חול וקודש ביחד והתחילו לקבל מושגים אחרים לגמרי מושגים חדשים שלא קבלנו במסורת, זה היה כבר אחר הזמן של החזו"א והגר"ז שהם אלו היו שעמדו כנגד כל קלקול וכנגד כל דבר חדש שנכנס בתוך הכלל ישראל, כל צורה חדשה שהתחיל להכנס אצל בני תורה הם שמרו את זה ולא נתנו לזה להכנס, והם ביטלו את כל הענין של המשכילים, וגם אצל החסידים היו קצת אדמור"ם שהחזיקו בזה, וכשנסתלקו הלוחמים האלו אז התחיל המצב לירד ולירד עד שהגענו למה שהגענו היום, היום הגענו למצב כזה שלא רק שלומדים עמהם את ההשכלה ומכניסים את זה, אלא הם מתערבים בתוך החינוך ממש, וזה חוץ משאר גזירות של שמד שיש היום של הגיוס בנים ובנות כל הדברים האלה.

לעניות דעתי זה דבר נכון מאד לאמיתה של תורה שהתחלת הקלקול היתה כשהתחילו את הפסיכולוגיא והשכלה שלהם להכניס את זה לכלל ישראל למחנה החרדי לחרדים, וזה ע"פ התורה אסור כי אסור לנו לקבל את החינוך אלא רק מהתורה.

כב

וזה מה שהתקלקל בעוונותינו הרבים היום זה עיקר הצרה וחובת השעה של היום שנכנס הקלקול בתוך לימוד התורה, נעשה היום דבר מה שנקרא מחוז החרדי ממשרד החינוך שעשו זה במיוחד בשביל החרדים, ויש שם ממונים חפשיים שהם מתערבים ומבקרים ומסדרים את כל הלימוד במוסדות של החרדים, ולאט לאט נכנסים יותר ויותר לתוך כל המוסדות אלו שמקבלים מהם כסף ותמיכה, ומחייבים אותם ללמוד כפי שהם מציעים הם מביאים את החיבורים שלהם ואת כל סדר הלימוד והם בודקים הכל אם עומדים בזה.

וזה הקלקול ישנו גם אצל הנערים וגם אצל הנערות, לא נותנים ללמוד על אמונה לילדים קטנים כי אומרים שילדים קטנים לא מבינים, וגם כל התורה לא נותנים ללמוד שהנה התקבל אצל מוסדות חרדיות מאיזה מפקחת חרדיה מהמחוז שמסרה בשם משרד החינוך מהממשלה שצריכים ללמוד לפני כל חג דבר של טבע מה שמתאים לאותו החג לא ענין של רוחניות ושל מצות, אלא דבר טבעי כמו שלומדים בפרשת נח על ענין של לטבוע בים איזה דבר טובע ואיזה דבר צף ד' ישמרנו זה סילוף התורה נורא ואיום, זה כבר התחיל לפני כשנה בפרשת בראשית שאסרו ללמוד על האמונה במעשה בראשית, והם מתגברים יותר ויותר ומבטלים כל לימוד הקדושה ומוחקים את כל התורה זה נורא ואיום.

והנהלה של המוסדות החרדיים מקבלים את זה ולא מבינים מה זה רע, זה בדיוק כמו ביונים שהחשיכו עיניהם של ישראל ולא היו יודעים מה זה רע, היום לא מבינים בכלל מה רע בכל זה המפקחות החרדיות שהם מסדרים את הלימודים הם לא מבינות מה רע, אדרבא הם מסבירים שזה טוב, אין כאן הזמן להאריך בזה דברתי כל השנה כבר מספיק בענין זה רק אני חוזר על הענינים שזה שייך לחנוכה להראות שכל מה שהיה אז ביונים כל מה שהזכרנו זה בדיוק קורה היום בדיוק ממש על כחוט השערה.

והנה זה שמפקחות חרדיות נהיו שליחי הסט"א שליחי השלטון להרוס את הדת בחינוך זה רק דוגמא אחת זה דבר כזה נורא שגם על זה לא מדברים, וזה תמיה גדולה כי על זה היו צריכים להרעיש את כל העולם כולו על דבר כזה שנהיה גזירת שמד בענין החינוך, כי בענין גיוס בנות וגיוס בנים זה יותר קשה לראות את האמת אע"פ שיש אנשים חרדים אבל ענין של הגיוס זה תלוי במפלגות כל אחד שיש לו מפלגה ומחזיק בחברי כנסת שלו אזי חוץ מנגיעות הכסף יש כל מיני נגיעות שזה הנגיעות של המפלגה ממילא מסמא את עיני האדם וכבר לא יכול

זה שזה סימן מן השמים כהסכמה לספר שלו שרצו מן השמים שיגמור את זה אזי נתנו לו סמיכה בזה הסימן של נר דולק.

ה המהרש"ל מביא כשעשה הספר שלו היה לו סימן מן השמים שהיו מרוצים מהספר שלו וקבל מזה סמיכה, הסיפור היה שבשעה שחיבר את הספר פעם בלילה לא היה לו נר והיה לו נר קטן מאד שכבר עומד להכבות וזה נשאר דולק שלש שעות בלי שמן, החזיק את

לילדים קטנים, מלמדים על כל מיני מקצועות של עבודה ושואלים אותם מה אתה רוצה להיות כשתגדל לעסוק במלאכה זו או במלאכה זו כל מיני מלאכות וכך מלמדים את הילדים, ושואלים אותם מה כל אחד רוצה להיות כשיהיה גדול אחד אומר סנדלר אחד אומר חייט אחד אומר שרוצה להיות טבח ומביאים תמונות של זה ושולחים את זה הביתה לילדים זה נורא ואיום, אני מזכיר טיפה קטנה מן הים מכל הקלקול שיש היום, מוציאים מהילדים קטנים כל עניני אמונה וכל עניני התורה וכל ענין רוחני, ומכניסים בהם חינוך בדיקו כמו החינוך של החפשיים בבתי ספר ממלאכתי לא דתי, זה היום המצב וזה נכנס לבתי ספר חרדיים לאט לאט יותר ויותר, יש שאומרים שעדיין לא מכניסים את הכל והם מרמים אותם, אבל זה שקר לאט לאט הם מכניסים את הכל לכל המוסדות יותר ויותר, ואצל הבנות ד' ישמרנו זה כבר רחוק מאד מכל הדרך המקובלת במסורה.

כג

וגם את הציונות הכניסו ונעשה השקפה שלהם כמו ציונים שהמדינה זה טוב, החזו"א היה מיצר מאד על ענין הציונות והמדינה והיה אומר שהמדינה זה יתבטל כי זה קליפה ולכן זה חייב להתבטל, ואמר שלא מאמין שימשך אפילו שנה אחת כי טריפה אינה חיה שתיים עשרה חודש, וכשאמרו את זה להגר"ז הגר"ז אמר שיאמרו לחזו"א שהוא מפחד שבנ"י החרדים שומרי תורה ומצוות יהיו נתפסים לזה וזה יתן להם כח ומשיכו יותר, ואמר אני מפחד שהם כן ימשיכו יותר משנה כי אם יהיה ששומרי תורה ומצוות יהיו נתפסים אליהם זה יתן להם כח להמשיך יותר, וזה מה שהיה.

והנה בתחלת המדינה הגיע אחד ששיבח את המדינה ואמר בערך משהו כזה שזה אתחלתא דגאולה, והחזו"א אמר להביא את הגמרא בכתובות (ק"ג.) הגמרא מביא שם שלש שבועות השביעי הקב"ה את בני"י שלא ימרדו באומות ושלא יעלו בחומה ולא ידחקו את הקץ, והגמרא מביא את הפסוק שהקב"ה אמר (שה"ש ב' ז) השבעתי אתכם בנות ירושלים בצבאות או באילות השדה אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ, והגמרא אומר שהקב"ה עשה אתנו שלש שבועות האלו שאם יעברו ח"ו על השבועות ח"ו אזי הרי אני מתיר את בשרכם כצבאות וכאילות השדה (כביכול שיהיו כמו הפקר לאומות העולם).

והחזו"א הצביע לו באצבע על השלשה שבועות ואמר זה מה שעשו והצביע על סוף הגמרא הזאת בצבאות או באילות השדה ואמר וזה מה שקרה בשואה שהתירו את בשרם כצבאות וכאילות השדה הראה לו שזה השואה הגיע על ידי זה, כך אמר החזו"א, וסיים החזו"א לאותו האדם ואתה מעיז ואומר שזה אתחלתא דגאולה בתמיה, כבר כמה שנים לפני השואה התחילו הציונות להתעורר והרבה נתפסו לזה והחזיקו מהרעיון הזה ושתפו פעולה אתם, וגם לפני המלחמה התחילו כבר אז לעבור על השבועות שעשו מרידה באומות וכל מיני דברים, וידוע שהם גרמו את השואה ג"כ (יש הרבה סיפורים ידועים שהם גרמו את השואה כי התגרו בכוונה בנאצי שיעשה מלחמה וכדומה) וכתבו בפירוש כי בדם תהיה להם הארץ שיהרגו כמה שיותר יהודים וכך יהיה להם מדינה (כאילו בשביל הצילם), הם היו רוצחים רציחה גמורה (כידוע שהטביעו ספינות של יהודים פליטים שבאו לא"י).

אנחנו בעונותינו הרבים היום נשכח לגמרי כל השיטה הזאת שהציונות והמדינה זה טריפה, סיפר לי מישהו שהוא מתפלל במקום שבאים לשם בחורי ישיבות ונגשו אליו בחורים רציניים ואמרו לו שיסביר להם מה לא טוב במדינה הם לא יודעים מה רע בזה.

וכך גם במוסדות של הנערות כולם יודעים היום כך שהמדינה זה טוב, ומשתתפים אתם ביום העצמות.

כד

אבל כל כך חושך יש היום שאנשים לא מרגישים בזה וחושבים מה רע עם הציונות מה רע אם מכניסים קצת את הלימוד שלהם מה רע אם לא לומדים עם הילדים הקטנים את האמונה ואת כל הדברים האלו של התורה הרי הם לא מבינים את זה עדיף ללמוד את זה כשיתבגר יותר כשיבינו אבל עכשיו זה לא נכנס בהם.

לראות את האמת, כי לא יכול לחשוך בחברי כנסת שהם לא מספיק אמיתי הוא לא יכול להאמין לזה אזי ממילא הוא לא יכול לראות אחרת.

אבל כאן בענין החינוך זה דבר כל כך גלוי שכל אחד יכול לראות זה שחור על גבי לבן ואיך יכולים להכחיש דבר כזה איך שותקים כל ההורים של הבתי ספר מכל אלו שמקבלים כל שבוע את הדפים ששולחים הביתה מהבית ספר או מהגנים מה שלמדו מה שעומדים ללמוד עם תמונות, שאת כל הדברים האלה הם רואים עין בעין אבל לא שמים לב אפילו שרואים את זה בעינים, ויש רק אחדים ממאות אנשים ונשים הורים שמראים ומגלים את זה לצבור כל המכתבים מה שהם מקבלים מהבית ספר והגנים ששולחים להם ושם כתוב הכל ממפקחות חרדיות, יש כל כך הרבה מורות חרדיות יש מאות מאות מורות ששומעות בעצמם מהמפקחות חרדיות שהם מעבירים את הגזרות האלו עם השלטון והם אומרים להם ומסבירים להם בהגיון שלהם כאילו שזה טוב כך, וכי לא רואים כאן החשכות שיש איזה חושך יש שלא רואים דבר נורא כזה איזה סמיות עינים ועורון זה.

והם כותבים להם בשם הממשלה ללמוד כך וכך, כל דבר ששייך ללימודים של ילדים הם מתערבים ולא רק מתערבים לומר זה כן וזה לא, אלא הם מביאים להם את החומר שלהם שילמדו בשלהם, ובהרבה הרבה בתי ספר לאט לאט זה נהיה יותר ויותר הם מבינים גם כך והמורות מתחילים להבין כך וכנראה שההורים גם מתחילים להבין כך, איזה חושך זה היש חושך גדול מזה אולי זה חושך יותר מהחושך של היונים אני לא יודע איך לתאר ולהגדיר את זה מה ששותקים על זה הרי זה החשכות היותר גדול.

אם היו רואים שיש בתי ספר ח"ו שרוצחים את הילדים נותנים להם סם לאכול וכדומה וכי לא היו מרעישים את העולם על זה, ולמה זה פחות מזה למה לא מבינים שלתת לילדים דברים כאלו נגד האמונה ונגד התורה הרי זה יותר גרוע מזה, למה לא רואים שזה נורא ואיום מה שמלמדים לילדים וילדות קטנים, על כל מיני מקצועות שיש ששואלים אותם אם אתה רוצה להיות טבח או כל מיני מקצועות או אתה רוצה להיות רופא שיניים או רוצה להיות משחק ברגל כל מיני דברים ד' ישמרנו של גוים, ומראים להם תמונות וילדים ובוחרים מה שהם רוצים להיות ובה מתפארים ושולחים את זה לילדים הביתה הדפים האלו עם התמונות של הילדים שזה בוחר כך וזה בוחר כך וככה מלמדים אותם ונותנים להם בגדים כאלו כך עושים בבתי ספר ובגנים ולא מתביישים אפילו לשלוח הביתה להראות את זה, לא מבינים בכלל כלום שיש בזה עון זה המצב של הדור.

אלו שרואים את זה לפחות איך שותקים איך לא מהפכים את העולם, רואים דבר כזה של סכנת חיים רוחניים שגורם לילדים ח"ו דבר כזה של להיות נעדרים ולא מהפכים את העולם מה זה שונה מצרה גשמית, אצל היהודים העוה"ב זה יותר מהעו"ז זה חיי שעה זה חיי עולם, היה תמיד אצל כל הכלל ישראל אצל כל הסוגים של אנשים בין מהחשובים מהיותר מעולים ועד להיות פשוטים אפילו יהודים שהיו בקושי שהיו שומרי תורה ומצוות, היו כולם יודעים שהתורה ומצוות זה החיים שלנו יותר מחיי עוה"ז, ואיך שותקים עכשיו בדברים כאלו איזה חשכות זה חשכות נורא שאין מלים לתאר ולהסביר את זה בכלל.

והנה לאחרונה נהיה כמה קיצונים שעושים הפגנות ומוחים נגד גזירת הגיוס, רוב העולם היום טוענים היום נגד זה וכולם מחזיקים נגד זה, אם זה חסידים ליטאים ספרדים לא משנה כולם מבינים שאסור לעשות מחאות ואסור ללחום נגד החפשיים ונגד הממשלה וצריך רק ללכת בנחת להסתדר ולעשות פשרות אתם, כבר אוסרים את זה שנים שלשה שנים ואנחנו רואים לאיפה הגענו בדרך זו, הגענו למצב כזה שהנה אז הבינו כולם שגזרת הגיוס וכל הדברים האלה של הקלקול שיש היום זה גזירה של שמד, אבל חשבו שבשביל שזה לא יקרה יעשו פשרה אתם וזה יעצור את כל המלחמה שלהם ואת כל הגזרות.

אבל עכשיו רואים שבדרך זו של פשרות אדרבא הרי הם מתקדמים ונכנסים יותר ויותר ומתערבים בכל החינוך נורא, מביאים לי פתקים מה שכותבים ושולחים הביתה להורים נורא ואיום מה שמלמדים

זה היפך התורה אנחנו יודעים שזה נכנס כי אור נכנס לילדים קטנים ג"כ כמו שרואים מהתורה הפסוק אומר (דברים ל"א ב') "הקהל האנשים והנשים הטף וגו' ויראו את ד' שמביאים את הטף שלהם בשעת הקהל לבית המקדש כדי שילמדו ליראה את ד', אע"פ שהטף לא יבינו את התורה שאומרים שם אבל המלים של התורה זה מכניס בלבם את יראת ד', וכמו שרואים מר' יהושע בן חנניה שאמרו עליו (אבות ב' ח') אשרי יולדתו מפני שאמא שלו הכניסה את העריסה שלו לבית המדרש כדי שאזנים שלו שיקלטו דברי תורה (ירושלמי יבמות ח:) אפילו שלא מבין כלום רק שזה נקלט בתוך האזנים גם זה מקדש אותו ומחמת זה גדל ונהיה ר' יהושע בן חנניה ז"א שחז"ל אומרים להיפך משיטתם.

אבל מי שהולך עם הגיון של יונים לא מבין את זה בכלל ולא רואה את זה שחז"ל אומרים כך לא רואה שום דבר, כל מה שאומרים להם שמביאים ראייה מפעם אומרים זה רק פעם היום צריך להיות אחרת זה כמו המשכילים שאומרים שהיום צריך לשנות את התורה זה כמו רפורמים בסוף המשכילים היו ריפורמים כל הדברים האלו יצאו מתוך זה שהתחילו לשנות, אנחנו יש לנו תורה מורשה זה ירושה א"א לפגוע בירושה.

כה

הנה בכדי לראות עד איפה הגענו היום בהשקפה פסולה בענין למוד התורה יש להבין מזה, היום קבלתי מודעה שיצא מאיזה ארגון ששייך לש"ס כמדומה, שהם פרסמו זה בעיתון של ש"ס כך, "תורה ועשירות במקום אחד באישור משרד האוצר, מרכז הכשרה תורני דואגים לעתיד שלך", כך הם כותבים זה בדיוק שפת היונים, "נרשמים ללימודים רבנות וסמיכת רב שכונה או כל מסלול אחר (ז"א מסלול אחר של כלי קודש) ונכנסים להגרות ענק על מכונית מרצדס חדשה מדגם" כך וכך עם תמונה גדולה מהאוטו, וכי זה לא כפירה בחז"ל בתורה בגמרא וכי זה לא נגד התורה, נכון שרבינו הק' היה לו תורה וגדולה במקום אחד, אבל כבר כתוב בשו"ע (יר"ד רמ"ו כ"א) וז"ל "לא יחשוב האדם לעסוק בתורה ולקנות עושר וכבוד עם הלמוד, כי מי שמעלה מחשבה זו בלבו אינו זוכה לכתרה של תורה", ז"א לא יעלה בדעת אדם מחשבה זו כי זה מחשבה עקומה השקפה פסולה ומסולפת, והם אומרים להיפך מזה תורה ועשירות במקום אחד אם תכנסו ללימודי רבנות תכנסו להגרה על מרצדס בזה מכניסים את היצירה של העוה"ז ביחד עם התורה, מי ששואף לזה לא יכול לקבל את התורה בכלל כי התורה נקנית רק כמו שכתוב בתנא דבי אליהו (תנא"א זוטא ז"ד) "אין דברי תורה נבלעים בלב האדם אלא במי שהוא עיף להם" עיף כלומר שהוא שואף וצמא לתורה בלי צמאון א"א לקנות את התורה, ומי שיש לו עוד צמאון בלבו לדבר אחר אינו יכול לזכות לתורה זה מה שאומר הרמ"א אל יעלה על דעת האדם שיכול להיות תורה ועשירות במקום אחד עם עוה"ז זה לא הולך ביחד ז"א השאיפה לא תהיה לזכות לתורה ביחד עם עוה"ז.

ולפ"ז כל אחד צריך לדעת שלא יסמוך על מה שהוא רואה והוא מבין כי אולי המצב יותר גרוע והוא לא מבין ולא רואה, האדם שמברר הדבר והוא מבין שאין כאן צרה זו יכול להיות שזה הקליפה של היונים מסתיר ומסמא את עיניו ולכן אינו רואה את הצרה של הקלקול שיש היום, ולכן צריך כל אחד להתפלל והאר עינינו שהקב"ה יאיר לו את העינים והדריכנו באמתך כך צריך להתפלל תמיד.

כו

הנה עכשיו (ביום ראשון של חנוכה) היה מעשה של קידוש ד' שרואים מזה כמה זה לא טוב דרך הפשרות (הסיפור כבר הודפס והתפרסם) אחד מאברכים תפסו אותו בהפגנה ומצאו שהוא עריק שלא התייצב לכן שמו אותו בכלא והיה שם קרוב לחמשים יום עד המשפט, המשפט היה ביום ראשון של חנוכה והקטגור ראש של הצבא המפקד הראשי שלח מכתב לשופט שמבקש שיחמיר בכל החומרות ויעניש אותו בחומרה גדולה כי עשה שם מרד גדול בכלא של הצבא, לא התייחס אליהם כלל פשוט לא ענה להם אמר לא אענה לכם ולא אדבר אתכם אני יהודי ולא אלך לצבא לא רצה לענות על שום חקירות ושום שאלות, ולא רצה ללבוש את הבגדים ואת המדים של האסירים שם ובשום דבר לא שיתף אתם פעולה, ולכן הם פטרו אותו ממש מהכל כמה שהתעקש יותר ולא התייחס אליהם ככה נכנעו אליו ממש, אבל סוכ"ס במשפט רצו להפיל אותו ולהעניש אותו.

ושאלתי אותו איך בדיוק זה היה ואמר כך שהנה המקטרג טען כנגדו שהוא מתעקש על כל דבר ומתנהג מאד רע שם בכלא (כלומר שלא שומע בקולם בשום דבר) ומעט יש אנשים כאלו זה לא קבוצה גדולה זה רק מעט כך הזכיר בתוך הדברים, אבל השופט פסק כך ואמר אני מכבד את זה שהוא כל כך חזק ביהדות שלו שלא רוצה לוותר על שום דבר, כל כך מתעקש ונלחם על היהדות שלו בלי שום ויתור בלי שום פשרה אני מכבד את זה ופוטר אותו מהצבא לגמרי, וכשגמר את הפסק שלו אמר לעורך דין של האברך הזה כך, היה לכם נס חנוכה של ורבים ביד מעטים, כך אמר משפטים אלו קודם כל שמכבד את זה שכל כך חזק ביהדות שלו שלא רוצה לוותר כלום ולא נכנע כלום, ואח"כ אמר שהיה לכם נס חנוכה ורבים ביד מעטים, זה מה שנפלט מהפה שלו זה בהשגחה עליונה זה דבר נפלא.

כז

הקב"ה הראה כאן גילוי ממש של אור חנוכה, הקב"ה הראה שזה שהולך כנגד כל המתיונים שטוענים שצריכים להתפשר שצריכים

זה היפך התורה אנחנו יודעים שזה נכנס כי אור נכנס לילדים קטנים ג"כ כמו שרואים מהתורה הפסוק אומר (דברים ל"א ב') "הקהל האנשים והנשים הטף וגו' ויראו את ד' שמביאים את הטף שלהם בשעת הקהל לבית המקדש כדי שילמדו ליראה את ד', אע"פ שהטף לא יבינו את התורה שאומרים שם אבל המלים של התורה זה מכניס בלבם את יראת ד', וכמו שרואים מר' יהושע בן חנניה שאמרו עליו (אבות ב' ח') אשרי יולדתו מפני שאמא שלו הכניסה את העריסה שלו לבית המדרש כדי שאזנים שלו שיקלטו דברי תורה (ירושלמי יבמות ח:) אפילו שלא מבין כלום רק שזה נקלט בתוך האזנים גם זה מקדש אותו ומחמת זה גדל ונהיה ר' יהושע בן חנניה ז"א שחז"ל אומרים להיפך משיטתם.

אבל מי שהולך עם הגיון של יונים לא מבין את זה בכלל ולא רואה את זה שחז"ל אומרים כך לא רואה שום דבר, כל מה שאומרים להם שמביאים ראייה מפעם אומרים זה רק פעם היום צריך להיות אחרת זה כמו המשכילים שאומרים שהיום צריך לשנות את התורה זה כמו רפורמים בסוף המשכילים היו ריפורמים כל הדברים האלו יצאו מתוך זה שהתחילו לשנות, אנחנו יש לנו תורה מורשה זה ירושה א"א לפגוע בירושה.

כה

הנה בכדי לראות עד איפה הגענו היום בהשקפה פסולה בענין למוד התורה יש להבין מזה, היום קבלתי מודעה שיצא מאיזה ארגון ששייך לש"ס כמדומה, שהם פרסמו זה בעיתון של ש"ס כך, "תורה ועשירות במקום אחד באישור משרד האוצר, מרכז הכשרה תורני דואגים לעתיד שלך", כך הם כותבים זה בדיוק שפת היונים, "נרשמים ללימודים רבנות וסמיכת רב שכונה או כל מסלול אחר (ז"א מסלול אחר של כלי קודש) ונכנסים להגרות ענק על מכונית מרצדס חדשה מדגם" כך וכך עם תמונה גדולה מהאוטו, וכי זה לא כפירה בחז"ל בתורה בגמרא וכי זה לא נגד התורה, נכון שרבינו הק' היה לו תורה וגדולה במקום אחד, אבל כבר כתוב בשו"ע (יר"ד רמ"ו כ"א) וז"ל "לא יחשוב האדם לעסוק בתורה ולקנות עושר וכבוד עם הלמוד, כי מי שמעלה מחשבה זו בלבו אינו זוכה לכתרה של תורה", ז"א לא יעלה בדעת אדם מחשבה זו כי זה מחשבה עקומה השקפה פסולה ומסולפת, והם אומרים להיפך מזה תורה ועשירות במקום אחד אם תכנסו ללימודי רבנות תכנסו להגרה על מרצדס בזה מכניסים את היצירה של העוה"ז ביחד עם התורה, מי ששואף לזה לא יכול לקבל את התורה בכלל כי התורה נקנית רק כמו שכתוב בתנא דבי אליהו (תנא"א זוטא ז"ד) "אין דברי תורה נבלעים בלב האדם אלא במי שהוא עיף להם" עיף כלומר שהוא שואף וצמא לתורה בלי צמאון א"א לקנות את התורה, ומי שיש לו עוד צמאון בלבו לדבר אחר אינו יכול לזכות לתורה זה מה שאומר הרמ"א אל יעלה על דעת האדם שיכול להיות תורה ועשירות במקום אחד עם עוה"ז זה לא הולך ביחד ז"א השאיפה לא תהיה לזכות לתורה ביחד עם עוה"ז.

הרה"ק ר' שמעון מזעלכוז צ"ל (הזכרתי אותו לפני לגבי החרבן) תמיד היה מדבר לתלמידים שלו נגד הרדיפה אחר הון כסף ממון, שאל אותו פעם מישהו מה אכפת לך שבנ"י יהיה להם כסף למה אתה לא רוצה בטובתם שיהיה להם כסף למה אתה מדבר תמיד נגד כסף, אמר אני רוצה בטובתן של ישראל שיהיה להם "כיס" מלא כסף, אבל אני רוצה שלא יהיה אפילו פרוטה אחת "בלב" שלו על זה אני מדבר "שבלב" לא יהיה כסף, בכיס לא אכפת לי שיהיה אבל בלב אסור שיהיה אפילו פרוטה אחד (הוא אמר גרוש אחד זה פרוטה במטבע פולנית) זה מה שאני רוצה להוציא מאנשים, ז"א השאיפה לכסף אסור זה שורף את התורה לא יכול לקבל תורה כך, והם מפרסמים שתקבל רבנות וכל מיני דברים של מלאכת הקודש, וביחד עם זה גם עוה"ז תורה וגדולה במקום אחד, וזה מפרסמים בעיתונים שנקרא בפי העולם חרדיים זה המצב של היום ויש כל יום פרסומות כאלו.

כו

אבל עיקר הצרה הגדולה יותר מהכל זה שמחשיכים עיניהם של ישראל, שהנה צריך להבין מה זה הביטוי שהחשיכו עיניהם לכאורה היה מספיק לכתוב גזרו גזירות נגד התורה, והיו גם גזרות שמד בגלויות אחרות לאו דוקא בגלות יון מה זה הלשון שהחשיכו עיניהם.

אבל לפי מה שכתוב בשם השם שמואל יש להבין היטב מה זה הענין

צריכה להבעל לטפסר, היום זה דומה בדומה שהנה לפני חמש שנים התחילו לדבר בכנסת צעריכים לחדש שוב את הגיוס בנות, וזה הלך עם תכנית התחילו עם הבנים אבל התכוונו על הבנות ג"כ, ואח"כ התחילו עם הגיוס בנות ולא יודע באיזה דרך הצליחה הקליפה שלא עושים מלחמה נגד זה.

ויש עכשיו קצת התעוררות אחר שהיה מסירות נפש של אברכים שעשו מלחמה כמה מאות לפני שלש שבועות וזה עשה פרסום גדול עד שהתפרסם בכל העולם כולו והראו זה בתקשורת וזה השמיץ מאד את המדינה ואת השלטון, ודברו שם נגד הצבא והממשלה שהם מגייסים וכופים בנות חרדיות לילך לצבא וזה היה להם בושה גדולה, ולכן זה גרם הכנעה גדולה שהם מפחדים קצת עכשיו וברגע שבאים עכשיו לעשות הפגנות הם מבקשים שלא לעשות הפגנות ואומרים שהם משחררים העיקר שלא יעשו הפגנות, זה החרב קצת את הקליפה אבל עדיין לא נשבר הקליפה.

אבל למעשה זה היה דומה גם בזמן היונים שהיה הגזירה על הבנות ורק יהודית הצליחה לבטל את זה לא מצינו שנלחמו נגד זה, מה שהחשמונאים נלחמו זה היה נגד היונים כשרצו להכנס לבית המקדש ופרצו "ג פרצות אבל לפני זה לא מצינו שנלחמו על הגזירה של הבנות ורק יהודית הלכה להלחם נגד זה ולהרוג את האויב.

היום ג"כ יש נשים צדקניות שעומדים כל היום בלשכת הגיוס מהבקר עד הערב, וכאשר באה בת להכנס לשם הן אומרות לה שלא תכנס זה מסוכן, אבל בדרך כלל הנערות לא מקבלות ולמה כי הן מפחדות הצבא מפחד אותן, הצבא מתקשרים כל יום לכמה בתים של חרדים גם לאנשים שלנו מתקשרים ואומרים שהנערה צריכה לבוא לבד ללשכת הגיוס ואם לא באה היא לא מקבלת פטור ומאיימים שיבואו הביתה ויקחו אותה לכלא ולכן הן מפחדות, וכשמגיעות לשם אזי הנשים האלו מסבירות להן שלא כדאי להכנס שיסתלקו משם וגם ע"פ חוק לא צריכות להכנס וזה אפילו נגד החוק הצבא עושה דברים שזה נגד החוק, ובדרך כלל רובן לא מצייתות מפני שהן מפחדות שלא להכנס מאיומים שיקחו אותם לכלא.

עכ"פ רק יהודית הצילה את הבנות מגזירה נוראה זו, רואים שגם בזמן היונים לא היה מלחמה על זה אלא אשה אחת הצילה את המצב, ואם אנחנו עושים לזה זכר סימן שזה היה דבר עיקרי לגבי לשבור את כל הקליפה שנצחו את היונים.

והנה מה שכתוב במפרשים שנשים חייבות בהדלקת נרות חנוכה מפני שגם הם היו באותו הנס יש מפרשים שהכוונה על הסיפור של יהודית, עכ"פ זה המצב שיש היום בענין גיוס בנות שאנחנו צריכים לדעת את זה.

נהיה היום הגזירה בענין גיוס בנות כך, פעם הבנות לא היו בכלל צריכות להגיע ללשכת הגיוס אלא המנהלות של המוסדות היו מגישים את זה והיה מגיע מהרבנות איזה רב וחותרם על זה שהן כולם דתיות חרדיות ושלחו את זה בדואר או ע"י שליח ללשכת הגיוס והם קבלו בדואר פטור, לאחרונה התחילו לאט לאט כמעט בכל המוסדות ברובא דרובא צעריכים להגיע לבד ללשכת הגיוס, וגם זה הלך בשלבים לאט לאט כמו שהיה עם היונים לאט לאט, בתחלה היו מגישים בעצמם את הטופס עם החתימה של ההנהלה שהיא לומדת בבית ספר שהיא חרדיה ואז היו נותנים לה פטור ביד, לאחרונה התחילו צעריכים להכנס לתוך הלשכה ושם יש סיפורים נוראים מה שמספרים, הם תופסים מתוך מאה בנות כמה אחת שתיים שלש ככה כל הזמן כדי שלרובם לא יהיה כלום נכנסו ויצאו ותיכף נתנו להם, אבל הם תופסים אחת ואחת והם מנסים יותר ויותר כמו שעשו עם הבנים לגייס אותם לאט לאט כדי להתרגל לזה עושים הסתגלות זה נורא ואיום.

לפני שבוע שבועיים יצאה משם אשה נשואה ואמרה ד' ישמור מה שדברו איתה היא מתביישת לא יכולה להגיד את הדברים שדיברו איתה ניבול פה נורא ואיום, ונערה אחת יצאה וסיפרה בחוץ ד' ישמרנו מה

להכניע א"א ללחום נגדם וכך יכבשו אותם שזה לא כך, מי שיש לו עדיין עינים לראות הוא רואה מפורש שדרך הפשרות הרי זה רק זה מקלקל את הכל ע"ז הם נכנסים יותר ויותר ומקלקלים את הכל.

זה הענין של חנוכה היום בשנה זו בחנוכה הקב"ה נתן לנו פתיחה מן השמים לראות האמת שהראה לנו עם מי הצדק ואיפה האמת ואיפה השקר, וזה צריך לעורר לנו לתשובה בחנוכה, הם לא המשיכו את התקון השלם לכן נמשך הגלות עדיין עוד כאלפיים שנה וכבר עברו יותר מאלפים שנה מזמן של החשמונאים.

אבל היום הקב"ה עשה חסד גדול שסוכ"ס יש מעטים שגם נלחמים חזק כנגד כל הקלקולים ונגד שלטון הכופרים שרוצים לעשות את כל הקלקולים האלו ונגד כל המתיונים, והם באמת ימשיכו את הגאוו"ש כי היום חייבים להצליח, אז בזמן החשמונאים לא הצליחו להמשיך אפילו שהיה הארה הזאת כי זה היה רק באיתערותא דלעילא כי זה בא מתוך הצדיקים שהם במסירות נפש שלהם הביאו את הישועה לכן זה נחשב לאיתערותא דלעילא לכן זה לא הצליח להחזיק מעמד, אבל אם בני"ה היו נתפסים לזה והיו מעוררים את עצמם מכח זה היה זה איתערותא דלתתא וזה היה מביא את הגאוו"ש, אבל מפני שבני"ה לא עשו את זה אז בזמן ההוא לכן לא היה יכול להיות הגאוו"ש.

אבל היום שנהיו ובאו המלחמות האלו מאנשים פשוטים לא מהצדיקים זה בא בעיקר מהתעוררות בלב של אנשים פשוטים, אזי הרי זה נחשב באמת לאיתערותא דלתתא וזה התיקון ודאי ימשיך את הגאוו"ש, אבל אנחנו דואגים וכואבים על כל אלו שנופלים ח"ו, זה הביור שיש היום מה שאמרנו כמה פעמים שלפני ביאת המשיח צריך להיות בירור מי ממשיך ללכת עם הקב"ה וראוי לגאוו"ש ומי לא ראוי לגאוו"ש מפני שהולך נגד הקדושה ולא שובר את הקליפה היונית.

רבינו יונה כותב בשערי תשובה (שער ג' ט"ו) מי שלא נלחם נגד מפירי הדת בזה נעשה שותף לכל עוונותם ולכל פשעיהם ונענש על כל פשעיהם ועל כל חטאתם של מפירי הדת, יש לנו היום מפירי הדת החפשיים האלו שרוצים לעקור את הדת הם שונאים את הדת ושונאי ד', ועוזרים להם המתיונים אלו שנקראים חרדים הם הולכים אתם יד ביד וזה נותן להם את הכח, ולכן מי שלא נלחם נגדם ח"ו אומר הרבינו יונה שנעשה שותף לכל מעשיהם, וזה מה שהיה אז מתיונים.

כט

ולכן אנחנו רואים אנשים שהולכים אתם נופלים ממש מדרגא לדרגא עד התהום מי שיש לו עינים רואה את זה בחוש, ועם כל זה עדיין הם אומרים שאין שום קלקול ואין שום חשכות רק הכל מגזימים, אע"פ שזה ברור עין בעין יכולים לראות את כל הגזירות וכל מה שקורה, וסופו של דבר היום הגיעו לגיוס נשים התחילו כבר עם גיוס בנות דתיות והם מכוונים גם לחרדיות שגם החרדיות אולי רובם כבר נקראים ללשכת הגיוס לעשות רעיון לבדוק אותם אם הם באמת חרדיות או לא, ולרובא דרובא הם נותנים להן תיכף ללכת אבל הם שמים עין על מי שהיא קצת חלשה ויש להם מה להתפס ואז הם מנסים לענות אותם ולשים אותם בכלא ולהתנפל עליהם לקחת אותם לצבא זה מעשים של יום יום.

יש איזה עסקן גדול שפונים אליו כולם ואמר שהוא מקבל פניות מנערות חרדיות וגם מזרחיות, ומכולם ביחד הוא מקבל תלונות כל יום בערך בין עשר לחמש עשרה נערות שמסתבכות עם הצבא, ולאט לאט הם מנסים יותר ויותר.

אבל הפלא הגדול הוא שלא עושים כנגד זה כלום קשה לעשות מלחמות נגד זה וזה יותר קשה מהכל זה פלאי פלאים, חשבתי שענין זה גם היה בזמן היונים היום הכל בדיוק כמו שהיה בזמן היונים, שהנה בחנוכה אנחנו אוכלים מאכלי חלב זה זכר ליהודית שהיא האכילה את הראש של האויבים גבינה והשקתה אותו חלב וכך הרדימה אותו ואח"כ הרגה אותו, בשביל מה עשתה זה כדי לבטל את הגזירה שהיתה אז על הבנות שהיה אז גזירה נורא ואיום שכל בת לפני שהתחנתה היתה

כל הזמן רואים יותר ויותר נשים חרדיות ממש אפילו מהקיצוניות שהולכות עם בגדים קצרים כאלו שכל הרבנים כבר כתבו מודעות על זה שזה אסור ואין שום דעה שבעולם שמתירה את כל זה, ויש כבר נשים אפילו שלא לובשים פאה שהולכות עם בגדים קצרים ממש עד הברכיים שבקושי מכסה את הברכיים וזה בשעת הליכה ומה בשעה שעולות במדרגות או יושבים או עולים לאוטובוס שאז מתגלה השוק ממש שזה לכולי עלמא נקרא שוק אין שום דעה שבעולם להקל בזה, וכל מה שכותבים רבנים באיסור בגדים קצרים זה לא מדבר אליהם בכלל ולא מתייחסים לזה, כל אחד יודע דברים חמורים האלו ואינו מובן בכלל איך יכולים לעשות היפך מהתורה ולקרוא את עצמם קיצוניות או חרדיות, איזה חושך זה נורא נוראות החושך הזה.

לא

נחזור לענייננו שאנחנו צריכים לדעת שכל מה שהופיע זה הקליפה בעולם היום הרי זה רק בשביל דבר אחד כדי להעלות אותנו כדי שנעשה את התיקון השלם שהתיקון האחרון צריך להיות התיקון של היונים מה שלא תקננו, אנחנו הגלגולים של זמן המקדש ושל כל הדורות האלו שהתיונו והתקלקלו, ולכן היום הגענו לתקן את זה להודיע חיבתו של הקב"ה הנסיונות האלו זה כדי לרומם אותנו זה הסיבה שמופיע הקלקול הזה, ולכן אנחנו מתנשאים בזה ואם יש מי שלא מתקן אוי ואבוי לו ומי שמתקן אשרי חלקו.

הזוה"ק אומר (...) על הפסוק שאומר (במדבר כ"ד כ"ג) אוי מי יחיה משמו קל בפרשת בלק מה שבלעם אמר, אומר הזוה"ק אוי מי יחיה כשיגיע הזמן של הגאון"ש לפני הגאון"ש שיהיה חבלי משיח ומלחמת גוג אוי מי שיהיה בדור הזה שיהיו נסיונות קשים מי יעמוד בנסיונות שיהיה אז בזמן ההוא, אבל אשרי מי שיהיה בדור הזה ויעמוד בנסיונות, אז אוי למי שיהיה כי יהיו נסיונות קשים מאד אבל אשרי מי שיהיה בדור הזה ויעמוד בנסיונות האלו וכל אחד רוצה להיות מאשרי ולא מאלו שכתוב עליהם אוי, זה אנחנו צריכים לדעת המצב הזה שיש היום, ויש עוד להסביר הרבה יותר בפרטיות מה שהולך היום במה אנחנו צריכים להתחזק אבל אין כאן המקום.

לב

אבל העיקר במה שאנחנו צריכים להתחזק שלימוד התורה יהיה בצורה של פעם, אדם שלומד תורה צריך לבטל עצמו ולרצות לשמוע מה התורה אומרת לו, פעם היה פתגם שהיו אומרים למי שעשה סיום מסכתא היו שואלים אותו אתה למדת את המסכתא אבל מה המסכתא לימדה אותך, וזה הכוונה במה שאנחנו אומרים בסוף המסכתא לא תתנשי מינך ולא תתנשי מינך, אנחנו מבקשים מהמסכתא שלא תעזוב אותנו וצריך להבין מה זה הבקשה שלא תעזוב אותנו לכאורה זה תלוי בידינו אנחנו יכולים לחזור על המסכתא אם אנחנו רוצים וממילא היא לא תעזוב אותנו מה החשש שתעזוב אותנו.

אלא הכוונה שאנחנו רוצים את אור התורה של המסכתא כל מסכתא יש לה חלק אחד מהאור יש ל"ו אורות שהם כנגד ל"ו אורות של התורה שזה אור הגנוז" ויש ל"ו חלקים ובכל מסכתא יש אחד מזה, וזה מה שאנחנו מבקשים שהאור הזה יזכור אותנו האור הזה זה מלאך זה כח רוחני, על זה מבקשים שלא יעזוב אותנו שהאור ישאר לנו שלא רק נלמד תורה בלי אור אלא שהאור ילוח אותנו, וזה הכוונה במה ששואלים מי שלמד מסכתא אתה למדת מסכתא אבל מה המסכתא לימדה אותך.

שהיה שם התייצבו אצלה חיל וחיילת ועשו דברים שא"א לספר שתראה את זה הם פשוט רוצים לקלקל אותן.

זה כל הכוונה בגיוס בנות ובנים זה כדי לקלקל אותם ד' ישמור זה ידוע הם ראשי הצבא בעצמם גילו את זה והם כותבים את זה בפירוש בעיתונים שלהם' וגם ידוע שהם צריכים כבר למעט את הצבא זה סיפר הרב עדס שליט"א בשם אחד מראשי הצבא ראש המשכילים (כנראה שהוא מסורתי) שדיבר איתו ושאל אותו איך אתה עושה דבר כזה נגד כל החרדים, ואמר לו שהאמת היא שהיום צריכים כבר למעט את הצבא לא צריכים את כל האנשים כי עיקר המלחמה היום זה בטכנולוגיא ובחיל האוויר ולכן לא צריכים כל כך הרבה אנשים בצבא זה לוקח לצבא הרבה כסף אדרבא צריכים למעט את זה, אלא שכל הסיבה שמחזיקים את זה כך בצורה כזאת הרי זה בשביל מטרה אחת רק כדי לחלן את החרדים כך אמר לו בפירוש, וכ"ש הבנות שלא צריכים אותן שם בודאי, וגם ראש ממשלת של ארה"ב דיבר עכשיו לאחרונה נגד גיוס בנות לצבא ואמר שזה רק מקלקל והורס את כל הצבא מה שמכניסים שם בנות, היום זה מדינה היותר רשעה מכל המדינות שמערבים בכל דבר שחייב להיות שם בנות יש הרבה מה לספר בענין זה.

וכל מה שאומרים שיכולים להשאר שם חרדים זה שקר וכזב יש מספיק עדויות מאלו שנכנסו לשם שהכל זה שקר, בתחלה בחודש ראשון ושני אולי כן הם נותנים להם חפשויות לנהוג להיות חרדי אבל אח"כ הם כופים אותם ומנתקים אותם ממש לגמרי מהדת, ואת זה מעידים הרבה שהיו שם וברחו משם אח"כ מכיון שהרגישו שהטעו אותם עכ"פ מעטים יש שיצאו לא הרבה.

ל

והנה יש עוד ענין חשוב מאד בענין זה והוא כך, כלל ישראל תמיד ידעו שיהודי צריך להתבונן על כל דבר שקורה בעולם ועל כל מאורע מה הקב"ה רוצה מאתנו בזה, ואפילו שקורה פורעניות אצל אומות העולם הרי זה בשבילנו כמו שכתוב בנביא (צפניה ג' ז') "הכרתי גוים נשמו פנותם החרבתי חוצותם מבלי עובר וגו' אמרתי אך תיראי אותי תקחי מוסר" שצריך להתבונן בזה ולהתעורר מזה ליראת שמים לפחד מד' שלא יבוא ח"ו עלינו הצרה הזאת כך איתא בחז"ל (גמרא יבמות ס"ג.) על הפסוק הזה, ז"א זה הצרה בשבילנו ואיך לא שמים לב לכל זה.

והנה היום שיש גזירה של גיוס בנות צריכים לשים לב מסתמא שיש איזה פגם אצל הנשים והבנות בענין של צניעות וזה מה שגורם שרוצים לפגוע בקדושתן, כמו שהסברתי שכל מה שרוצים בגיוס בנות הרי זה רק כדי לקלקל ולהשחית אותם, בדיוק כמו הגזירה שהיתה בזמן היוונים שכל בתולה לפני שהיא נשאת שתבעל לטפסר לשר תחילה, הגיוס בנות זה ממש כדי להפיץ ד' ישמרנו את הדברים היותר גרועים שבעולם, זה כל הכוונה שלהם גם בגיוס בנים וגם בגיוס בנות יש לזה הרבה הרבה הוכחות ברורות לעין, אני לא רוצה עכשיו להזכיר ולפרט את כל הדברים האלה שכבר הזכרתי, וכל מה שעושים כל מיני תקנות וכל מה שמסדרים שם בצבא זה דוקא כדי לעורר ולהרבות השחתה בצורה שאין כמוה בכל העולם, גרוע יותר מגרועים שבאומות.

וא"כ למה זה בא גזירה זו צריך לפשפש במעשינו ולראות אם יש דבר שזה מדה כנגד מדה, התשובה היא פשוט מפני שהנשים והבנות פוגעים בצניעות ואם יורד בצניעות לכן גוזרים עלינו פריצות כזאת, המצב של הצניעות היום שמושפל עד עפר לגמרי זה לבד היה צריך לעורר אותנו,

והחכ"ם החרדים אמרו לו לא זה לא כמו שאתה אומר זה לא מופרך מה שאתה אומר שהסתגלות זה לא יפעול את המטרה אמרו לו אתה טועה זה כן יפעול את המטרה, ובשום מקום לא כתבו שהחכ"ם מחו נגד זה ויצאו במחאה לומר שזה שקר שככה כתוב, אבל החרדים לא קוראים את העיתון ולא יודעים מה שהולך, אבל הם לא מסתירים את זה שזה כל הכוונה שלהם.

^א דרך אגב סיום הש"ס שייך לחנוכה כדאיאת בהרוקח של"ו נרות שמדליקים בחנוכה זה כנגד ל"ו מסכתות, והבני ישכר מסביר את זה שהאור הגנוז נגזר בתורה לכן יש ל"ו אורות לכל מסכתא אור אחד ומדליקים ל"ו נרות שזה כנגד ל"ו מסכתות, נמצא שהאור מל"ו נרות זה כנגד האור מל"ו מסכתות, בזכות ל"ו נרות של חנוכה אנחנו זוכים לאור התורה של ל"ו מסכתות, לכן מתאים לעשות סיום הש"ס בחנוכה גם לסיים וגם להתחיל, כי אנחנו צריכים להתחיל את כל הל"ו מסכתות מחדש ולזה צריכים הכח של אור התורה וכדי ללמוד עם אור התורה אנחנו צריכים לקבל את זה בחנוכה, לכן בזאת חנוכה שזה הסיכום של כל החנוכה צריכים לקבל את זה וזה טוב מאד לעשות אז סיום והתחלה של הש"ס.

^ב הקריא לפני משהו (לא רציתי לקרוא לבד עיתון ובפרט כזה טמא) מה שכתוב באחד מהעיתונים הראשים והרשעים שלהם שכתב את זה כתבן אחד שהוא נחשב הראש של הפוליטי המאמרים שלו מאד מקובל על כל הצבור הוא היה פעם המנהיג של כל השמאלים בכנסת היום כבר מבוגר והתפטר, והוא כותב שלפני שנתיים ישב עם החברי כנסת החרדיים הנציגים ואמר להם כך הוא לא מחזיק מזה שעושים פשרות והסתגלות של כמה שנים ואח"כ יבואו כל החרדים לגיוס הוא לא מחזיק מזה, כי זה לא יחזיק מעמד זה לא יפעל זה לא יעזור למה כי יש מפגינים יש קנאים כאלו קיצוניים בירושלים שהם עושים הפגנות ממילא זה לא יגיע לזה שכל החרדים ילכו לגיוס, יש הצעה אחרת הרבה יותר טוב שיעזוב את החרדים יתן לכולם פטור לא רק לבני ישיבות אלא כל מי שהוא חרדי פטור מהצבא כמו אצל הבנות אם הם דתיות מקבלות פטור.

אבל יפסיקו את התקציבים ויא יתנו להם שום תקציבים לחרדים, ואז מה יקרה לא יהיה להם ברירה ליקטרו להתפרנס ויצאו לשוק העבודה והאז יתקלקלו שם מהרי זה כל המטרה שלהם לקלקל את החרדים לערב ושולב אותם עם הפשעים שישתנו וזה ממילא יגרום את זה כך אמר בפירוש, אז למה צריך ללכת בדרך כזה שאתם עושים שזה לא יצלח.

שפני הדור יהיו כפני הכלב א"כ מה יהיה עם כל הכלל, אם פני הדור שזה המנהיגים יהיו כבר כפני הכלב אזי מה יהיה עם הדור עצמו, ואז סיפר שיצא עם הארץ אחד נגד החת"ס כי חשד בחת"ס שלא עשה קידוש מפני שראה אותו אוכל בלי לקדש כי עשה כבר קידוש לפני מוסף ולא עשה לפני הסעודה אבל הוא לא ידע מזה ולכן חשד בו שאוכל לפני קידוש והלך ודיבר נגד החת"ס, ואז אמר החת"ס שמן השמים בהשגחה הקב"ה הזמין לו את הסיפור הזה שזה הנחמה שלו, שלפני ביאת המשיח שלא יהיו רבנים שינהיגו לכוון את הדור, אזי עמי הארץ הם בעצמם יתעוררו והם בעצמם ילכו נגד הרב אם יהיה נדמה לו שהרב אומר שלא כדת אזי הוא עצמו ילחם נגד זה, זה היה הנחמה שמן השמים רצו לנחם אותו שידע שזה יהיה התיקון הסופי.

זה מה שאמרו חז"ל אין לנו להשען אלא על אבינו שבשמים, כי סעד מהקב"ה כל אחד צריך לקבל כל האיתערותא דלתתא זה ביחד עם כח ד' אפילו איתערותא דלתתא בא מהקב"ה, אבל יש מדה שהקב"ה עוזר לכל העולם שעל זה כתוב (סוכה נ"ב). אלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו, כל אחד צריך לקבל עזר מהקב"ה ללחום נגד יצה"ר לא יכול לבד, אבל יש מדה שזה נקרא לבד שאם זה יותר מהמדה הזאת זה כבר נקרא סעד.

ועפ"י יתפרש היטב מה שכתוב שנח היה צריך סעד לתומכו אבל אברהם אבינו התהלך לפני לא היה צריך סעד לתומכו, וצריך להבין וכי אברהם אבינו לא היה צריך סעד לסומכו הרי חז"ל אמרו אלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו א"כ גם אברהם אבינו היה צריך סעד מהקב"ה אין דבר בלי הקב"ה, אלא הכוונה היא שיש מדה של סעד שהקב"ה נתן לכל העולם כולו שלעומת זה יש עדיין בחירה, אבל יש מדה שהקב"ה נותן יותר מזה זה נקרא כבר סעד, לכן אצל נח היה סעד יותר מהרגיל למה מפני שהיה בדור כל כך מקולקל לכן כתוב בדורתו את האלקים התהלך נח זה לפי המצב של הדור, אבל אם היה בדורו של אברהם היה יכול להיות צדיק אפילו בלי סעד.

היום אנחנו בדור של המבול שכולנו צריכים סעד אפילו הצדיקים צריכים סעד כ"ש אנחנו שאנחנו לא בדרגה של צדיקים אלא אנחנו צריכים לומר שאנחנו בינונים כמו דאיתא שהאדם צריך לומר על עצמו שהוא בינוני, אסור לומר על עצמו שהוא רשע ואסור לומר שהוא צדיק אלא בינוני וא"כ אנחנו בינונים שודאי צריכים סעד מהקב"ה, אבל הסעד הזה הקב"ה נותן לנו במיוחד ביותר בדור הזה, אבל האדם צריך לבחור בזה כי זה תלוי בנו הבחירה זה ביד האדם לבחור בטוב או ברע, ומה זה נקרא לבחור בטוב שהוא מוכן לוותר על הכל אם זה מטרה אחרת הוא מוותר.

לד

והנה בכדי לראות דוגמא מה זה נקרא לוותר על הכל בשביל הקב"ה יש לראות מהמעשה הזה הנה לפני קרוב לששים שנה איפה שגרתי היו הבעלי מאפיות אלו שאופים את הלחם הכשר לא היו מרקדים ומנפים את הקמח כי החזיקו שאין שם תולעים וזה לא מוחזק בתולעים, ופעם יצא איזה ערעור או מרבנים או מאנשים שערערו שזה לא נכון ותמיד צריך לנפות את הקמח, והיה יהודי חבדניק אדם חשוב כששמע את זה אמר מהיום והלאה צריכים לאפות את הכל בבית כך אמר בפשטות, הוא הגיע מרוסלנד והיה רגיל למסירות נפש בשביל שמירת הדת לכן אמר מיד כך, אבל כולם חפשו עצות מה לעשות עכשיו וכי שייך לאפות הכל בבית גם בחול וגם בחג היה קשה לקבל את זה ולכן אנשים דברו מזה שצריכים לחפש עצה, אבל הוא כששמע את זה אמר תיכף ז"א מהיום והלאה צריכים לאפות את הכל בבית בסדר כך החליט.

ככה יהודי צריך להתבטל לתורה זה נקרא מי שבוחר בתורה שכל החיים שלו זה בשביל לקיים ואם שומע שזה נגד התורה תיכף ומיד יורד מזה קל לו לוותר על זה כי החיים שלו זה תורה החיים שלו בשביל עוה"ב אנחנו כאן רק בפרוודור כמו שאומרים בתחלה סיום מסכתא שזה להשיג עוה"ב, אם האדם עובד רק בשביל זה ועוה"ז הוא כלום לא מחשיב את העוה"ז אזי הרי הוא לא מתייחס לשום דבר ומה שצריכים לעשות עושים.

כך צריך ללמוד תורה לראות מה התורה מבקשת ממני לא להכניס

נמצא כשיושבים ולומדים יש בזה עומק כשאדם יושב ולומד צריך להיות עם כוונה מה התורה אומרת לי, לא שאני רוצה למצוא כאן היתר או למצוא אם זה אסור על פי דין מה שאני עושה או מותר על פי דין, אלא אני כלום אפס אין לי שום רצון אלא רק מה שהתורה מלמדת אותנו אני רוצה לראות מה התורה מלמדת אותנו, לא שאני רוצה לפרש את התורה לפי מה שההגיון שלי מבין זה תורה יוגית שרוצים ללמוד את התורה ולפרש כדי שיהיה מובן לפי ההגיון של האדם.

היום בעונותינו הרבים נפרץ מאד ענין זה נהיה נפוץ מאד שלומדים תורה ומפרשים כל אחד את זה לפי ההגיון שלו וההגיון שלו קובע לו, כל שכן לדעת בתורה זה צריך להיות עם דעת תורה לא עם דעת בעלי בתים, הסמ"ע בחושן משפט אומר (... דעת בעלי בתים זה היפך מדעת תורה מי שעוסק בעניני עוה"ז זה היפך מדעת תורה הוא לא יכול להיות שיהיה לו דעת תורה, רק מי שאין לו אלא רק דעת תורה לבד וצמאון לתורה מי שתורתו אומנתו יכול לקבל דעת תורה, לכן יש רבנים ויש בעלי בתים הבעלי בתים צריכים להיות כנועים לרבנים.

היום הלומדי תורה נהיו כמו בעלי בתים כמו שכתוב בגמרא (סוטה מ"ט). שרו ספריא למהוי כעמא דארעא אלו שילמדו תורה יהיו כמו עמא דארעא, עם הארץ זה דעת בעלי בתים ולומדי תורה של היום יש להם דעת של בעלי בתים הם קובעים הכל לפי ההגיון, מה שלא מתאים לפי ההגיון שלהם הם אומרים שלא כך הפירוש אלא הוא אחרת ומסלפים את הפירוש האמיתי לפי ההגיון שלהם זה תורת יוגית.

לג

את זה אנחנו היום צריכים לתקן וללחום נגד זה ואין היום גדולי עולם שילחמו נגד זה ולכן המלחמה צריכה לצאת מהפשוטים שזה יבוא מאתנו מאיתערותא דלתתא היום המבחן הוא על אנשים פשוטים, מי נהיו המנהיגים של המתיונים לא אנשים צדיקים גדולים רק אחד מהן נפל זה היה יוחנן כהן גדול שנעשה צדוקי זה אותו הדבר כמו התייונות כך כתוב בספה"ק זה דומה מאד ליוגית בזה שלא האמינו בחז"ל, גם המשכילים היו מזלזלים בדורות הראשונים בגדולים של הדורות הראשונים והיו מחשיבים אותם כמו הם, לא היו מאמינים שהראשונים כמלאכי השרת זה היה חלק מהשכלה, וגם רצו לערב את החרדים עם החפשיים עם הגוים זה היה השיטה שלהם של ההשכלה זה מה שרצו, זה היום בדיוק אותה הקליפה שולטת, לכן הגמרא אומר (סוטה מ"ט). אין דורש ואין מבקש אין מי שיעזור לנו רק הקב"ה יעזור לנו וכמו שמסיים שם הגמרא אין לנו על מי להשען אלא על אבינו שבשמים.

והנה יש מקשים הרי מה שהברייתא בסוף סוטה ובמסכת סנהדרין אומר ומתאר לנו זה איך יהיה המצב של הקלקולים שיהיו בדור ההוא, א"כ מה מוסיף כאן לומר אין לנו להשען אלא על אבינו שבשמים זה הרי תמיד כך לא רק בדור ההוא.

אלא כמדומה שהפירוש הוא פשוט שהנה לפעמים יש דבר ששנוי במחלוקת ויש שמועות שזה אסור וזה אסור, והאדם אומר אני סומך על רב שמתיר וזה מספיק לי, ואם בא אדם ואומר לו אני רוצה להסביר לך שתבין בעצמך שזה לא נכון, הוא אומר זה לא מעניין אותי יש לי רב וזה מספיק אני סומך על רב זה שמתיר.

לכן הגמרא אומר לנו שהמצב בדור ההוא יהיה כל כך גרוע שאין לנו להשען על אף אחד אלא רק על אבינו שבשמים, ואפילו שיש רבנים שהם צדיקים אבל לפעמים הם טועים כי מן השמים מטעים אותם ולא נותנים להם לראות את המצב כדי שלא יעזרו לנו, זה הכוונה כאן מה שאמרו לנו חז"ל אין לנו על מי להשען אלא על אבינו שבשמים ז"א שבכל הדורות היו לנו משענה הצדיקים גדולי הדורות שיעזרו לנו והיום אין זה, אין לנו להשען אלא על אבינו שבשמים זה הוספה בסוף כי זה הסוף של חבלי משיח זה המצב היותר שפל שיפלו למצב כזה שאין לנו להשען כבר, לכן צריך האדם בכח עצמו שהקב"ה יעזור לו לדעת את האמת, מאיפה מקבלים הכח הזה זה רק מעזות דקדושה יכולים לקבל כח כזה.

את הענין הזה אמר החת"ס לא אני מחדש את הענין הזה, החת"ס אמר שתמיד היה דואג על המצב שיהיה בזמן של עקבתא דמשיחא

שיש בבני ישראל שחוטאים הרי הם מגדילים את הקליפה ונותנים כח לקליפה, כמו שהזכרנו ששומרי תורה ומצות הם יותר נותנים כח לקליפה, אם הם נכשלים באיזה קליפה אזי הם נותנים הרבה כח לקליפה הזאת, ולכן יש לנו עבודה גדולה לבטל את הקליפה הזאת שהקליפה לא ישלוט עלינו ח"ו מתחת ההכרה זה סכנה גדולה.

אם זה נכנס לילדים של שומרי תורה ומצות זה סכנה לכל הילדים אפילו אלו שלומדים תורה כראוי שלא ישלוט עליהם הקליפה גדולה כי בני משפיעים זה על זה שזה כמו ערבות, ואם לא נלחמים נגדם אזי ח"ו נהיה כמו שותפים כמו שכתוב ברבינו יונה (שע"ת ג' ט"ט) על אלו שלא נלחמים, לא מדברים עכשיו על למחות בעוברי עבירה או להוכיח אותם, אלא להלחם נגד מפירי הדת זה ענין אחר זה נקרא להלחם כמו החשמונאים, מלחמה אין הגדרה כמה צריך ללחום וכמה חי"ב, האם מישהו בצבא ישאל כמה הוא מחויב ללחום ומתי מותר לו להפסיק,

אם אחד לוחם וזורק יריות נגד השונא בפרונט איפה שנפגשים שני הצדדים ונלחמים זה בזה, ואם אחד ישאל את המפקד שלו לפני שהוא יוצא למלחמה עד כמה צריך ללחום האם עד שיהיה פיקוח נפש, אומר לו מה אתה שוטה וכי לא הרגילו אותך כבר תרגילים של הצבא אתה לא יודע מה זה מלחמה אין לזה שום גבול והגבלה לזה, אלו שעומדים הראשונים במלחמה הם צריכים להלחם לא משנה מה.

וגם להבדיל אלף אלפי הבדלות אנחנו מצינו את זה במלחמה של התורה הקדושה שכתוב כך מי שהיה בורח באמצע המלחמה היה מותר לשומרים לקפח את שוקו היו חותכים לו את הרגל שלו מפני שתחילת נפילה זה ניסה והיה אסור להפסיק מלהלחם אפילו אם זה הגיע לסכנה היותר גדולה לא היה שום הגבלה עד כמה להלחם לא היה שום הגדרה כך זה נחשב ונקרא מלחמה.

כמו"כ כך זה המצב שלנו ברוחניות אנחנו נמצאים ונלחמים עכשיו בפרונט בשורה הראשונה של המלחמה, זה הכוונה של רבינו יונה שכאשר יש מפירי הדת צריכים להלחם נגדם, זה לא דומה למצב כשיש חוטאים ופושעים שאז יש מצות מחאה וערבות ויש מחלוקת עד כמה צריך להוכיח אותו אם עד כדי קללה או עד כדי הכאה, אבל כשיש מצב של מלחמה של מפירי הדת שרוצים להפיר את הדת שלנו אזי צריך להיות מלחמה בלי גבול אין לזה גבול זה כמו החשמונאים זה מה שחסר לנו.

מי שעושה את זה ונלחם כנגד כל הקלוקלים שיש היום הרי זה שמירה עליו שיהיה מופקע מהקליפה שאצלו לא ישלוט עליו הקליפה כי מפני שהוא נלחם אין לו חלק בזה, אבל מי ששותק ולא נלחם וכ"ש כשהוא מבטל אחרים מללחום אזי יש לו חלק בזה ח"ו, זה מה שאומר רבינו יונה שהוא לוקח ונהיה שותף בכל העבירות ומקבל עונש ח"ו על כל העבירות, וכמו"כ גם הקליפה שולטת עליו ג"כ.

הקב"ה יעזור שזה המוסיף והולך שאנחנו מקיימים בחנוכה יהיה לא רק על חנוכה אלא גם על ההמשך, שמיד אחרי שקבלנו את האור של חנוכה שנהיה מוסיף והולך תמיד תמיד מדרגא לדרגא עד שנגיע להתקרב להקב"ה.

ד' ישמור אותנו ועלינו ויזכה אותנו ויעזור לנו לבחור בטוב בדרך התורה בדרך האמת, שנזכה שאור החנוכה הזה ילווה אותנו וזה יגדל תמיד יותר ויותר שעד שיגיע שנה הבאה לא נצטרך לקבוע יו"ט חדש על גאולתנו מהקליפה הזאת כי אז כבר יהיה הגאול"ש וזה יהיה ביחד היו"ט הבא שיהיה כבר שנזכה שבשנה זו מכח חנוכה זו שהתחיל קצת התנוצצות של אור של אמת שהקב"ה גילה לנו, שנזכה שזה ימשוך וירגיל יותר ויותר ע"י מעשינו, שנזכה להמשיך את הגאול"ש והסיום של החנוכה שיסתיים בחג הזה של הגאול"ש בעגלא ובזמן קריב ברוב רחמים וחסדים בביאת משיח צדקנו בבנין בית המקדש שהשכינה תחזור עלינו כמו שהיה בזמן שמעון הצדיק בעגלא ובזמן קריב במהרה בימינו אמן.

הנגיעות בלימוד התורה, אם אדם לומד עם הנגיעות שלו הרי הוא משוחד מהנגיעות ואז נחשך העינים שלו כי השוחד מעוור עינים (שמות כ"ג ח') כמו קליפת היונים שלא רואה כבר מה טוב ומה רע מפני שרוצה את העוה"ז, מי שרוצה את העוה"ז והוא לומד כך תורה הוא לא יראה את האמת שבתורה זה המצב שלנו היום, לכן הודיעו לנו חז"ל שאנחנו נדע שקליפת היונים מחשיכה את העינים, ולכן מי שרוצה להיות מופשט ומופקע מזה שלא תהיה עליו שליטה מקליפה של יונים שלא יתקלקל ולא ירד לגמרי שיראה את האמת, הוא צריך להיות עם עינים פתוחים שיאירו לו אור של התורה זה האור שמאיר את העינים, האור נותן לנו שנוכל לראות בלי אור האדם לא יוכל לראות, זה האור צריך לקבל מהתורה אבל רק אם הוא כל כולו רוצה לקבל מהתורה באמת רק מה שהתורה אומר ולא רוצה מהעוה"ז שום דבר אלא רק התורה הוא יזכה לקבל את זה.

הקב"ה יעזור שנזכה באמת בחנוכה זו שהיה כבר גילוי מיוחד מן השמים שנתקדש שמו יתברך ע"י המלחמה כמו החשמונאים שדוקא על ידם יצא כזה גילוי שהראו מן השמים את האמת שכל מי שרוצה יכול לבחור עכשיו באמת, וח"ו שלא יהיה קטרוג יותר גרוע אם לא מקבלים את האמת, אלו שלא מקבלים זה רחמנות גדולה עליהם הם מסכנים שלא מבינים רוב הצבור היום שלנו הם פשוט לא יודעים הם לא ח"ו נכשלים במזיד, אלא בעונותינו הרבים אלו שמובילים אותם הם לא מודיעים להם את האמת הם לא נותנים להם אפשרות לראות את האמת ומסמאים את עיניהם, יש הרבה מתיונים בינינו והם מסמאים את עיני הצבור והצבור מכניעים את ראשם אליהם.

ובעומק הדברים למה זה מגיע להם מפני שעדיין לא מספיק רוצים לבטל את העוה"ז אלא רוצים קצת את התקציבים ומאמינים שבלי זה לא יהיה להם כסף, זה שקר זה נגד האמונה כי הקב"ה זן ומפרנס, כל הדברים האלה גורם נגיעה ושוחד בלב ממילא לא רואים את התורה.

לה

הקב"ה יעזור שהאור הזה של החנוכה יאיר לנו את הל"ו מסכתות של התורה, ונזכה לקבל את אור התורה ונזכה ללמוד את התורה כמו שאנחנו מתפללים כל יום ונהיה יודעי שמך ולומדי תורתך לשמה אנחנו וצאצאנו וצאצאי צאצאנו היום צריכים במיוחד להתפלל על זה.

ובכדי לדעת עד כמה תפלה זו חשובה יש לראות מהמעשה הזה, הסבא של החותן שלי זצ"ל היה אדם גדול מגדולי הדור לפני השואה, ושמעתי מחותני זצ"ל כשהוא היה ילד קטן היה ישן אצלו כי הוא היה אלמן מבוגר מאד בן שמונים שנה והיה ישן אצלו תמיד אחד מהנכדים, והיה קם בבוקר מוקדם בשתיים שלש מפני שהיה כבר חלש אבל לפני זה כבר בשתיים עשרה בלילה היה יושב ולומד עד התפלה ודאי שאמר תיקון חצות לפני זה, אבל עכ"פ במצב ההוא היה קם בשתיים בשלש, וכשהחותן שלי היה ישן בביתו היה שומע כל יום ברכת התורה בונהיה אנחנו וצאצאנו וצאצאי צאצאנו שהיה מהפך כמעט את כל הבנין היה אומר כל כך בהתלהבות כל כך בקולי קולות היה מתפלל על זה כל כך מעומק הלב ונהיה אנחנו וצאצאנו וצאצאי צאצאנו ממש כמו משתולל מזה, ועשיתי חשבון אז שבלי עין הרע היו לו נכדים ובני נכדים מסתמא כמה מאות, ועשינו חשבון כמה שהכרנו אותם שכולם היו יושבים ולומדים זה דבר נדיר מאד שלא מצוי כל כך אז בזמן ההוא, היום אני לא יודע כבר יש עוד שני דורות, אבל על הזמן של אז לפני יותר מחמשים שנה עשיתי חשבון שכל הנכדים שלו גם הבנים וגם החתנים כולם למדו, כי התפלל כל כך על זה והשקיע על זה כל כך כח כל יום ויום עם כל הלב היה מתפלל על זה וצועק זה פעל וזה פועל.

כמה אנחנו צריכים להתפלל היום ונהיה אנחנו וצאצאנו וצאצאי צאצאנו כולנו יודעי שמך, היום לא מדברים על הבורא עולם לא מדברים על אמונה ד' ישמרנו לכן בודאי צריכים להתפלל שנהיה יודעי שמך ולומדי תורתך לשמה.

לו

והנה אע"פ שיכול האדם לומר אני הצלתי את נפשי הבנים שלי הולכים למוסדות שלא מקבלים כסף מהם וממילא לא מכניסים את כל זה, אבל צריך לדעת שזה הקליפה שנכנסת היא נכנסת לכולם ומכיון